

2012

VUOSIKERTOMUS

SNELLMAN

SNELLMAN OSANA PERHEEN ARKEA

Snellmanin tuotteet kuuluvat perheiden arkeen. Yhteiset hetket ruokapöydän ääressä ovat arvokkaita, niin myös Lehtolan perheessä. Olemme Snellmanilla ylpeitä siitä, että saamme olla jakamassa näitä hetkiä kanssanne.

Sisällys

SNELLMAN-KONSERNI

Konsernijohtajan katsaus.....	4
Tunnusluvut.....	8
Snellman lyhyesti.....	10
Konserniorganisaatio	
Konsernin johtoryhmä	
Henkilöstö.....	12

LIHANJALOSTUS

Toimitusjohtajan katsaus.....	18
Alkutuotanto.....	22

VALMISRUOKA

Toimitusjohtajan katsaus.....	24
-------------------------------	----

TRADING

Toimitusjohtajan katsaus.....	30
-------------------------------	----

PANINI

Toimitusjohtajan katsaus.....	36
-------------------------------	----

ELÄINRUOKA

Toimitusjohtajan katsaus.....	42
-------------------------------	----

HALLINTO

Hallituksen toimintakertomus.....	48
Snellman-konsernin hyvä hallintomalli.....	50

TILINPÄÄTÖS

Konsernin avainluvut.....	58
Konsernin IFRS-tilinpäätös.....	59
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot.....	62
Emoyhtiön tase ja tuloslaskelma (FAS).....	82
Tilintarkastuskertomus.....	84

Yhteystiedot.....	86
-------------------	----

KONSERNIJOHTAJA

Martti Vähäkangas kannustaa kaikkia liikkumaan ja huolehtimaan kunnostaan. Henkilöstön työhyvinvointi on meille tärkeä asia täällä Snellmanilla.

Tuloksellisella toiminnalla tulevaisuuteen

Snellmanin tulos ja liikevaihto paranivat selvästi edellisestä vuodesta. Toiminnassa keskityttiin orgaaniseen kasvuun ja toiminnan tehostamiseen. Myös useita tehdaslaajennuksia otettiin käyttöön. Liikevaihto kasvoi 13,6 % ja oli 264 milj. euroa (233 milj. euroa). Liiketulos nousi 16,2 % edellisestä vuodesta ja oli 13,8 milj. euroa (11,9 milj. euroa). Kannattavuus säilyi edellisen vuoden tasolla ollen 5,2 % liikevaihdesta.

Snellmanin tulos ennen veroja oli 12,5 milj. euroa (10,5 milj. euroa) ja kassavirta ennen investointeja oli 15,0 milj. euroa (13,5 milj. euroa). Omavaraisuus laski 1,5 % -yksikköä 35,0 %:iin (36,5 %).

Kuluttajien asenteet yhä luotettavamman ja aidomman ruoan puolesta jatkuivat vahvana. Kotimaisuus ja lähiruoka korostuivat. Snellman otti nämä trendit huomioon tuotekehityksessä ja muissa liiketoiminnan linjapäätöksissä.

Toimintaympäristöä leimasi katsauskauden aikana kotimaisen lihan tuottajakunnassa jatkunut kannattavuuskriisi. Tuotantokustannusten kasvu leikkasi edelleen alkutuottajien toiminnan kannattavuutta. Tämän johdosta etenkin sian tuottajakunnassa tapahtui monia toiminnan lopettamisia, vaikkakin Snellmanilla lopettajien määrä oli vähäinen. Snellmanin Lihanjalostus korotti

vuoden aikana tuottajahintaa useita kertoja, yhteensä noin 15 %.

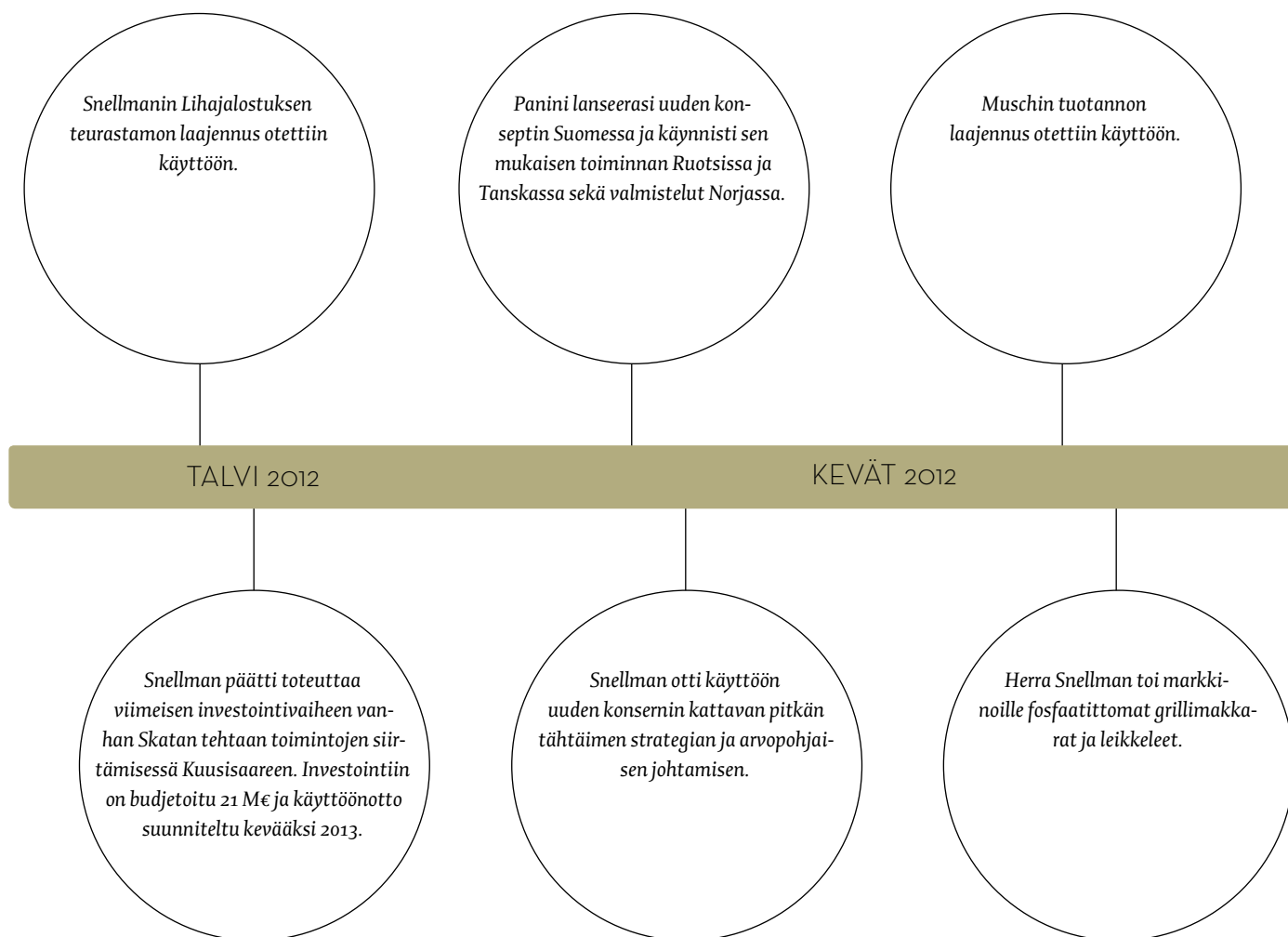
Lihanjalostuksessa lanseerattiin merkittäviä tuoteparannuksia tuomalla markkinoille fosfaatittomia tuotteita. Valmisruoassa keskityttiin nykyisten tuotereseptien parantamiseen kohti yhä luonnollisempaa kotiruokaa. Sekä Suomessa että Ruotsissa luonnollinen aito laatu näkyy valmisruokien markkinaosuuksien kasvuna.

Toteutuneet investoinnit katsauskaudella olivat 25,2 milj. euroa. Suurimmat investoinnit tehtiin Lihanjalostuksessa. Uusi sikateurastamo saatiin valmiiksi ja sen tuotanto käynnistyi helmikuussa. Muita toteutuneita laajennusinvestointeja olivat Valmisruoan lähettämöinvestoinnit Keravalla ja Nackassa Ruotsissa. Lisäksi Muschin tehtaalla Pedersöressä otettiin käyttöön uusi tehdaslaajennus, joka kasvatti tehtaan tuotantokapasiteetin

noin 4 milj. kiloon. Laiteinvestoinneilla kapasiteettia voidaan kasvattaa edelleen.

Uutena investointiprojektina käynnistettiin Lihanjalostuksen tuotannon laajennus. Tämä investointi on viimeinen vaihe, jonka myötä saadaan vanhasta Skatan tehtaasta siirrettyä kaikki jäljellä olevat toiminnot Kuusisaareen. Käynnistetyn investoinnin budjetti on 21 milj. euroa. Investointi valmistuu vuoden 2013 aikana vaiheittain ja ensimmäiset tuotantolinjat käynnistyvät huhtikuussa.

Snellmanin energian tehokkuuden parantaminen ja ympäristöystävällinen toiminta sai jatkoa aikaisemmille toimenpiteilleen kun Snellman osallistui 22,5 %:n osuudella Jeppo Biogas Ab:n perustamiseen. Laitos alkaa tuottamaan biokaasua, jonka käyttäjäksi Snellmanin Lihanjalostus siirtyy. Kuusisaaren tehtaan tavoitteena on siirtyä kokonaan pois fossiilisen öljyn käytöstä.

Snellman Trading AB osakeyhtiö perustettiin Ruotsiin. Yhtiön toimintaan kuuluu HoReCa-myynti Ruotsissa. Tuotevalikoima koostuu valikoiduista pakastetuotteista. Snellman Trading AB alaisuudessa käynnistettiin myös Musch eläinruokatuotteiden myynti Ruotsissa.

Paninin tuotantoa Ruotsissa kasvatetaan viennillä Tanskaan ja Norjaan. Tanskaan perustettiin myös uusi myyntiyhtiö Mr. Panini AS. Norjan vienti käynnistettiin agentuuripohjalla.

Venäjän myyntikonttori Mr. Snellman LLC lopetettiin ja toiminta siirrettiin yksinoikeudella jakelijan toimesta tapahtuvaksi. Pietarissa toimivan jakelijan kanssa solmittiin pitkäaikainen jakelijasopimus ja sen lisäksi toiminnan laajentamiseen tähtäävä aiesopimus.

Muita yritysjärjestelyjä toteutettiin konsernin sisällä kun Snellman Trading Oy:n liike-toiminta myytiin Icecool Oy:lle ja samalla käynnistettiin prosessi Snellman Trading Oy:n fuusioimiseksi emoyhtiöön. Vuoden aikana saatiin myös päätökseen LHM-Products Oy:n fusio emoyhtiöön.

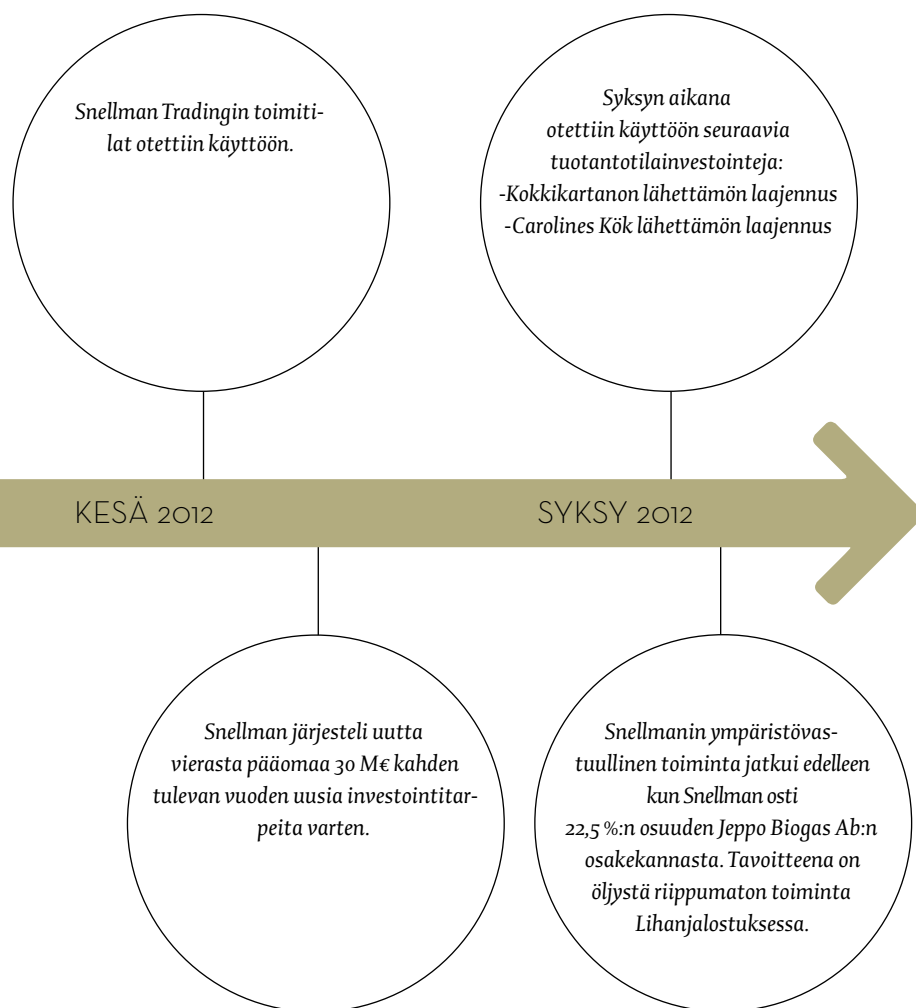
Snellmanin hallituksen käynnistämä konsernin pitkän tähtäimen strategian määrittely saatiin valmiiksi. Tähän liittyen selkeytettiin myös Snellmanin johtamisjärjestelmää ja organisaatorakennetta. Johtamisessa tullaan korostamaan entistä enemmän arvopohjaisuutta. Snellmanin missio kiteytettiin sanomaan "annamme ihmisille mahdollisuuden parempaan" ja arvot viestiin "kohteile toisia kuten toivoisit itseäsi kohdeltavan". Nämä arvot otettiin Snellmanin pitkän tähtäimen strategian fundamenteiksi.

Muilta osin liiketoiminnalliset aktiviteetit

olivat katsauskauden aikana strategista valmistautumista. Näistä merkittävimpiä olivat uusien liiketoimintojen kartoitus ja uudet tuotekehityshankkeet sekä niiden markkinoinnin suunnitelmat. Toimenpiteiden tuloksia odotetaan ensi ja seuraavien katsauskauden aikana.

Snellmanin toiminnanohjauksen IT-järjestelmä valmistui koko konsernia kattavana niin, että kaikki yksiköt tulevat käyttämään samaa ERP-järjestelmää. Järjestelmä otettiin käyttöön ensimmäisenä Eläinruoassa ja Paninisassa. Muissa yksiköissä käyttöönotto seuraa vuoden 2013 alussa.

Snellmanin henkilömäärä vuoden lopussa oli yhteensä 1 104 (1 087) henkilöä. Pietarsaari on edelleen suurin työllistävä paikkakunta ja siellä työskenteli katsauskauden aikana keskimäärin 774 henkilöä. Snellman palkittiin hyvästä henkilöstöpolitiikastaan Varman ja

Suomalaisen Työn liiton myöntämällä Hyvän Työn -palkinnolla.

Näkymät 2013

Lihajalosteiden ja valmisruokien markkinassa kysyntään ennustetaan vain maltillista kasvua vuonna 2013. Sen sijaan Herra Snellmanin tuotteiden markkinaosuuksien ennustetaan säilyvän vahvana tai paranevan isovolyymisissä tuoteryhmissä. Valmisruoassa odotetaan merkittävää markkinaosuuksien kasvua sekä Suomessa että Ruotsissa. Kannattavuuden ennustetaan säilyvän tai paranevan konsernin kaikilla toimialoilla. Parasta tuloksen kehitystä odotetaan Valmisruoan ja Lihanjalostuksen toimialoilla. Kokonaisuudessa konsernin liikevaihdon ja tuloksen 2013 ennustetaan paranevan edellisestä vuodesta.

Kiitän Snellmanin henkilökuntaa ja kaikkia yhteistyökumppaneita hyvästä ja menestyksellisestä yhteistyöstä kuluneen vuoden aikana.

Martti Vähäkangas
konsernijohtaja
Oy Snellman Ab

LYHYESTI

Snellmanin tulos ja liikevaihto jatkoivat vahvaa kasvuaan.

Liiketoiminnassaan Snellman on vahvasti panostanut tuotekehitykseen.

Pitkän tähtäimen strategian määrittely saatiin päätökseen ja sen mukainen toiminta käynnistettyä.

Arvopohjaisen johtamisen suunnittelu ja toteutus aloitettiin konsernissa.

Useampia toimi- ja tuotantotilainvestointeja otettiin käyttöön eri toimialoilla.

Snellmanin historian suurin laajenusinvestointihanke aloitettiin.

LUKUINA

Liikevaihto: 264,1 milj. euroa

Liikevaihdon kasvu: 13,6 %

Liiketulos: 5,2 %

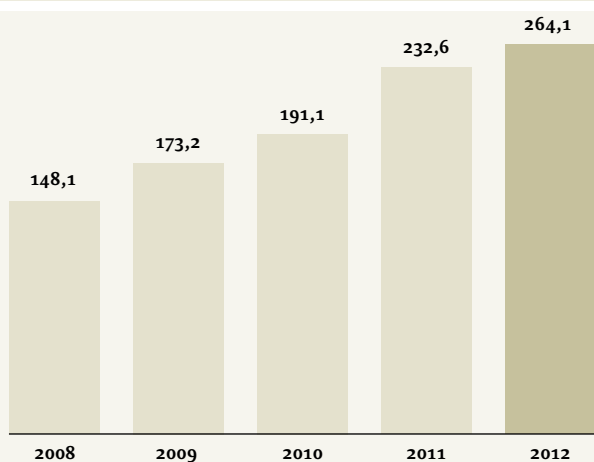
Tulos ennen veroja: 12,5 milj. euroa

Investoinnit: 25,2 milj. euroa

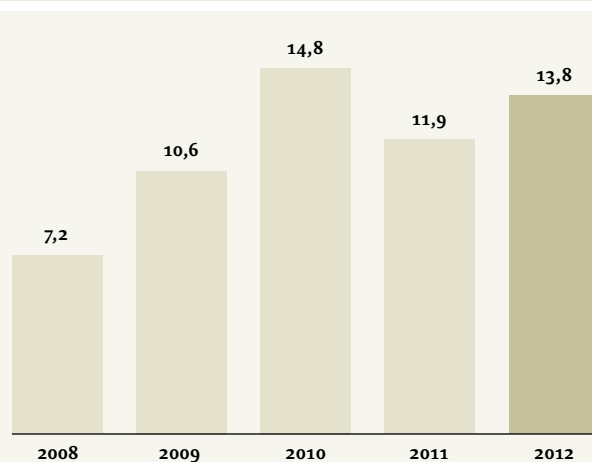
Henkilöstö: 1 104 henkilöä

Konsernin tunnusluvut

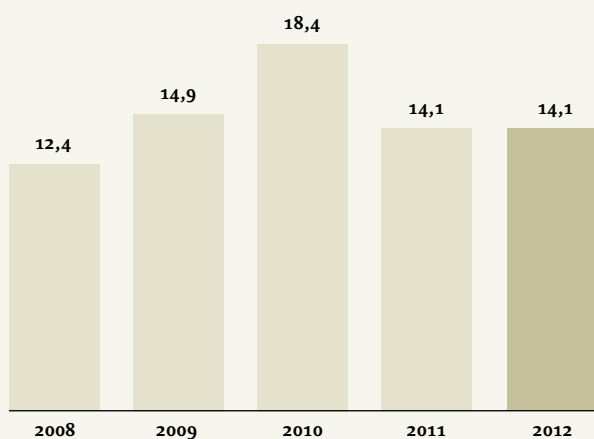
LIIKEVAIHTO, M €

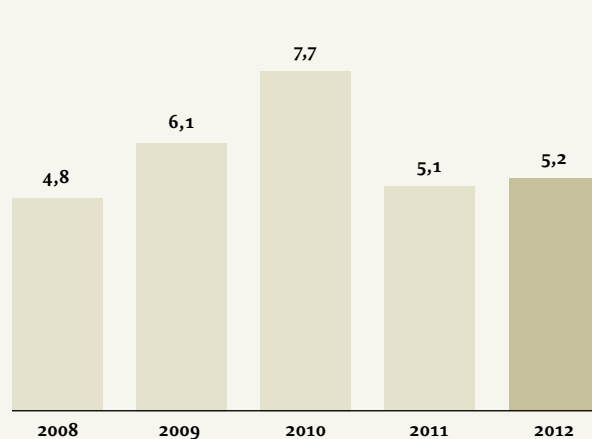
LIIKETULOS, M €

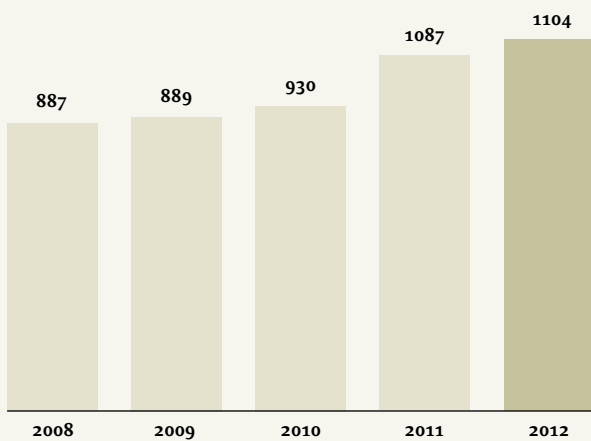
SIOITETUN PÄÄOMAN TUOTTO, ROI %

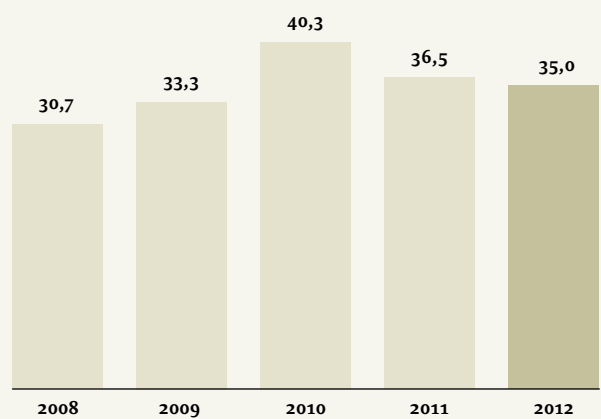
LIIKETULOS, %

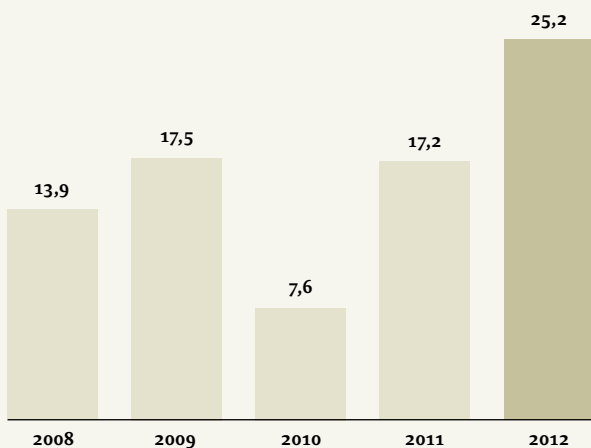
HENKILÖSTÖ KAUDEN LOPUSSA

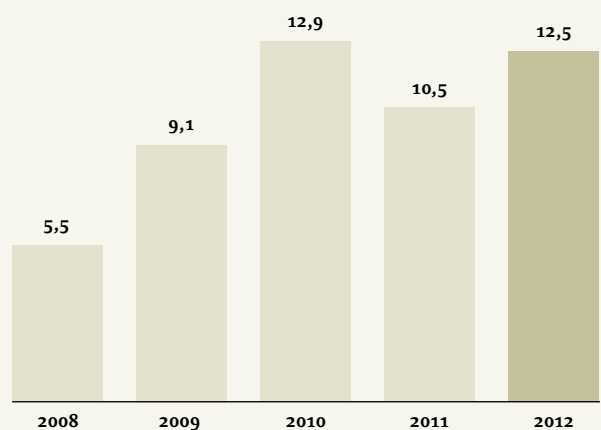
OMAVARAISUUS, %

TUOTANNOLLISET INVESTOINNIT, M €

TULOS ENNEN VEROJA, M €

Snellman lyhyesti 2012

Konserni

Snellmanin toiminnassa keskityttiin vuoden aikana orgaaniseen kasvuun. Kotimaisuus, laatu ja tuotekehitys ovat olleet keskiössä. Vuoden aikana saatiin pitkän tähtäimen strategian määrittely valmiiksi. Lisäksi selkeytettiin Snellmanin johtamisjärjestelmää ja organisatorakennetta. Tulevaisuudessa tullaan korostamaan arvojohtamista entistä enemmän kaikilla toimialoilla.

Lihanjalostus

Lihanjalostuksen voimakas kasvu jatkui. Herra Snellman tuotemerkin preferointi voimistui vuoden aikana ollen alan suosituin. Toimiala on panostanut voimakkaasti tuotekehitykseen ja tuonut markkinoille uudet ruokamakkarat, jotka valmistetaan ilman lisättyä fosfaattia ja suuremmalla lihapitoisuudella. Vuoden aikana on myös otettu käyttöön uusi teurastamo ja historian suurin tehdaslaajennus aloitettiin. Myös ympäristövastuuseen on edelleen panostettu uusilla investoinneilla.

Valmisruoka

Hyvä maku ja korkea laatu viitoittivat kasvun polkua Valmisruoassa niin Suomessa kuin Ruotsissa. Vuoden aikana toimiala on keskittynyt korkean laadun edelleen kehittämiseen, tuotevalikoiman optimointiin ja tuoteuudistuksiin. Sekä Suomessa että Ruotsissa on myös otettu käyttöön uudet lähettämölaajennukset.

Trading

Kuluneen vuoden aikana Icecool Oy:n ja Snellman Trading Oy:n toiminta yhdistettiin ja uutta positiota haettiin HoReCa markkinassa. Suurkeittiökauppa kehittyi vuoden alkupuolella hyvin. Toimintaa kuitenkin leimasi hintojen nousu loppuvuodesta. Alkuvuodesta perustettiin uusi yhtiö Snellman Trading AB Ruotsiin, palvelemaan Ruotsin HoReCa markkinaa.

Panini

Paninin tuotantomäärät ovat vuoden aikana kasvaneet Ruotsissa kun ne Suomessa ovat pysyneet viime vuoden tasolla. Keväällä Panini uudisti koko konseptinsa sisältäen tavaramerkin, pakkaukset ja reseptiikan. Kuluneen vuoden aikana yritys on myös kansainvälistänyt toimintaansa.

Eläinruoka

Toimialan kasvu on vuoden aikana jatkunut voimakkaana. Niin Suomen kuin Ruotsin markkinoille on lanseerattu useita uusia tuorepakkastettuja BARF -aterioita. Tuotekehityksen lisäksi on myös panostettu tuotannon kasvattamiseen, ottamalla käyttöön tehdastilojen laajennus Pietarsaassa.

Konserniorganisaatio

Konsernin johtoryhmä

KONSERNIN JOHTORYHMÄ

Vasemmalta alhaalla: konsernijohtaja Martti Vähäkangas, sihteeri Johanna Skytte, Kati Rajala.

Vasemmalta keskellä: Kimmo Lankinen, John Aspnäs, Tommy Snellman.

Vasemmalta ylhäällä: Timo Ylilauri, Stefan Snellman, Magnus Pettersson, Henrik Snellman.

**Hyvä työ syntyy
työiihtyvyydestä ja
henkilöstön hyvin-
voinnista.**

Selkeä toiminta ja työhyvinvointi osana hyvää yrityskulttuuria

Snellman painotti vuoden 2012 aikana konsernimaisen toiminnan ja käytänteiden selkiyttämistä erinäisten ohjeistusten ja toimintamallien luomisella ja päivityksellä. Lisäksi teemana oli työhyvinvoinnin merkityksen korostaminen osana päivittäistä esimiestyötä ja hyvää yrityskulttuuria.

Arvojohtamisen suunnittelu ja toteutus aloitettiin konsernissa ja Snellmanin päivitettyistä arvoista keskusteltiin konsernin johtoryhmässä ja osassa yksiköitä. Tavoitteenamme on vahvistaa hyvää yrityskulttuuria.

Konsernin johtoryhmä käsitteli ja muokkasi vuoden aikana mittavan määrän henkilöstöpolitiikkoja. Poliittikkojen luomisessa on ollut mukana toimialojen esimiehiä, työnohtajia ja henkilöstön edustajia. Poliittikat muodostavat yhdessä henkilöstökäsikirjan, joka on avoin kaikille työntekijöillemme. Henkilöstökäsikirjan tavoitteena on vahvistaa yhtenäistä yrityskulttuuria ja taata yhdenmukaiset käytännöt työsuhteeseen liittyvissä asioissa kaikille työntekijöillemme.

Henkilöstöhallinnon palvelumäärittelyt luotiin osana konsernin johtamisjärjestelmää. Palvelumäärittelyt selvittävät henkilöstöhallinnon roolia tulevaisuudessa yhdessä muiden hallinnollisten funktioiden kanssa. Lisäksi henkilöstöhallinto toimii eri yksiköiden yhteistyökumppanina ihmisten johtamiseen, kehittämiseen ja työsuhteen

elinkaareen liittyvissä asioissa.

Koko Snellman-konsernin kattava intranet hanke käynnistyi yhteistyössä viestinnän ja IT:n kanssa. Sen avulla keskitetään oleellinen ja ajantasainen tieto sekä dokumentaatio yhteen paikkaan. Intranetin avulla helpotetaan tiedon löytymistä ja yhteisen yrityskulttuurin muodostumista sähköisen viestinnän keinoin.

Snellmanin Lihanjalostuksen vuoro-esimiehille ja ”kympeille” järjestettiin koulutus, jossa tavoitteena oli vahvistaa osallistujien ammatti-identiteettiä ja ymmärrystä oman työn merkityksestä työryhmien tukena ja inspiroijina.

Vuoden aikana järjestettiin myös mittava, kaikille esimiehille suunnattu johtamiskoulutus, jossa teemana oli työhyvinvointi ja varhainen välittäminen. Kaksipäiväiseen koulutukseen osallistui noin 60 esimiestä kaikkialta konsernista. Koulutus toteutettiin viidessä eri ryhmässä kahdella eri kielellä sekä suomeksi että ruotsiksi. Käyttöönote-

tulla varhaisen välittämisen mallilla tavoitellaan parempaa esimiestyötä sekä sairauspoissaolojen määrän vähentämistä pitkällä aikajänteellä.

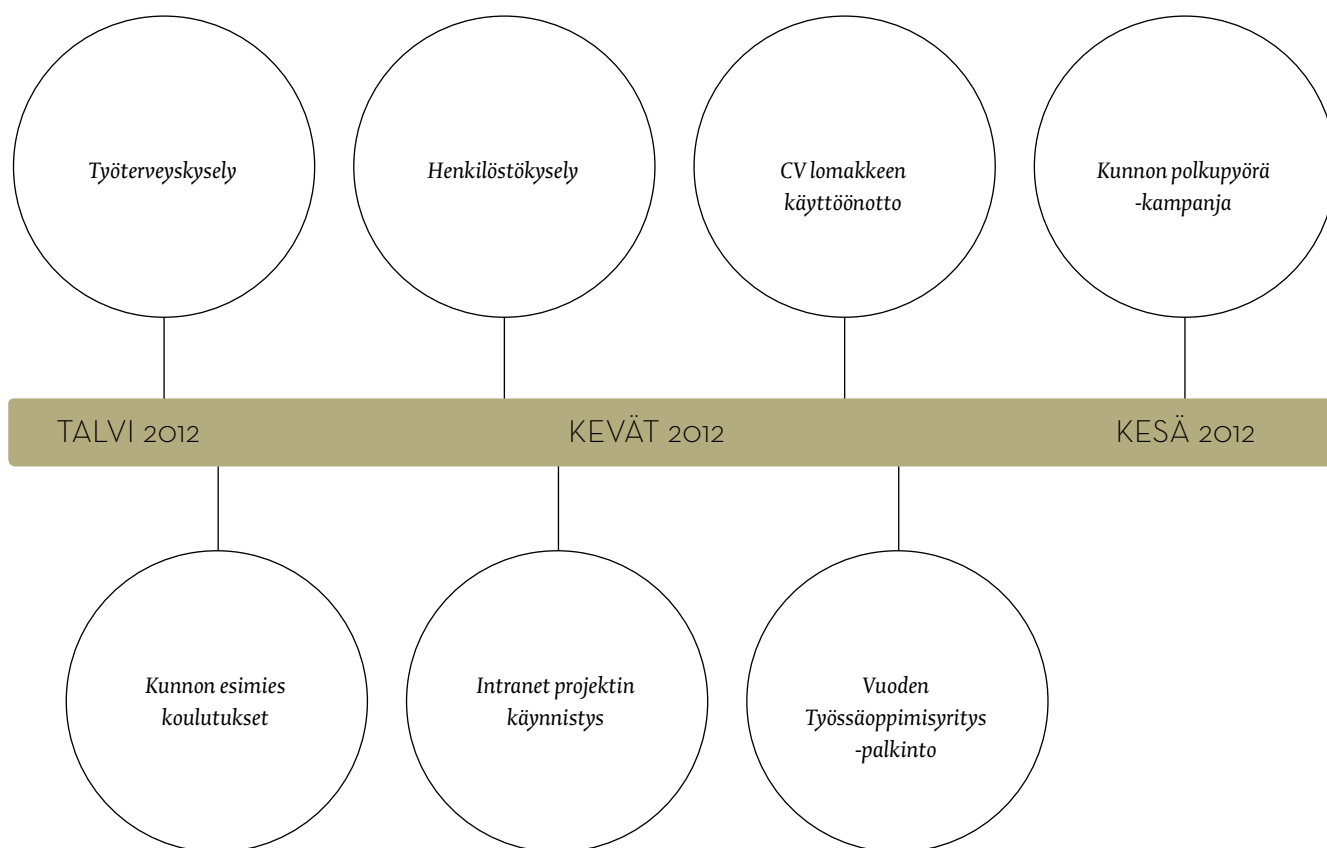
Elintarvikealan perustutkinnon suoritti hyväksytysti 25 henkilöä. Syksyllä Pietarsaaressa lähti lisäksi käyntiin kaksi uutta elintarvikealan perustutkintoon valmistavaa ryhmää. Koulutus näiden osalta päättyi tutkintotilaisuuksiin vuonna 2014.

Lihanjalostuksessa järjestettiin sisäisiä koulutuksina hygieniä-, työturvallisuus-, työnohjaus-, trukinajo- ja ensiapukoulutuksia. Käyntiin polkaistiin myös auditointikoulutus ISO laatujärjestelmät sisäisille auditioijille. Suomen-, ruotsin- ja englanninkielien koulutukset saivat myös jatkoa. Lisäksi keväällä järjestettiin lähes 100 kesätyöntekijälle hygieniakoulutusta ja perehdytystä.

Myyntin kehittämiseen, systemaattisuuteen ja tuloksellisuuden parantamiseen panostettiin Snellman Tradingillä ja Kokkikartanolla erinäisin koulutustapahtumin.

KOULUTUKSET OSANA JATKUVAA KEHITYSTÄ
*Haluamme tarjota henkilöstöllemme mahdollisuuden
kehittyä työtehtävissään. Koulutukset lisäävät sekä
ammattitaitoa että nostavat työmotivaatiota.*

Snellman sai vuoden työssäoppimisyrittäjä-palkinnon Kokkolan ammattiopiston myöntämänä.

Lisäksi työeläkevakuutusyhtiö Varma ja Suomalaisen Työn Liitto myönsivät Snellmanille Hyvän Työn -palkinnon. Varma perusteli palkinnon myöntämisen Snellmanille seuraavasti:

”Hyvä työ syntyy hyvästä työviihtyvyydestä ja henkilöstön työhyvinvoinnista. Nämä parantavat tuottavuutta, vähentävät sairauspoissaoloja ja alentavat eläkekustannuksia.

Snellman on palkinnon saajana pitkäjänteisesti panostanut hyvään suomalaiseen työhön teemoilla: tekeminen, uskallus ja välittäminen sekä nostanut työkykyjohtamisen osaksi normaalia johtamista. Yritys on toimillaan osoittanut, että työhyvinvoinnilla on suora yhteys yrityksen taloudelliseen menestykseen.”

Snellman otti myönnettyt tunnustukset tytyväisenä ja ilolla vastaan, kiitoksena pitkäjänteisestä työstään.

Vuosittainen työtyytyväisyyskysely toteu-

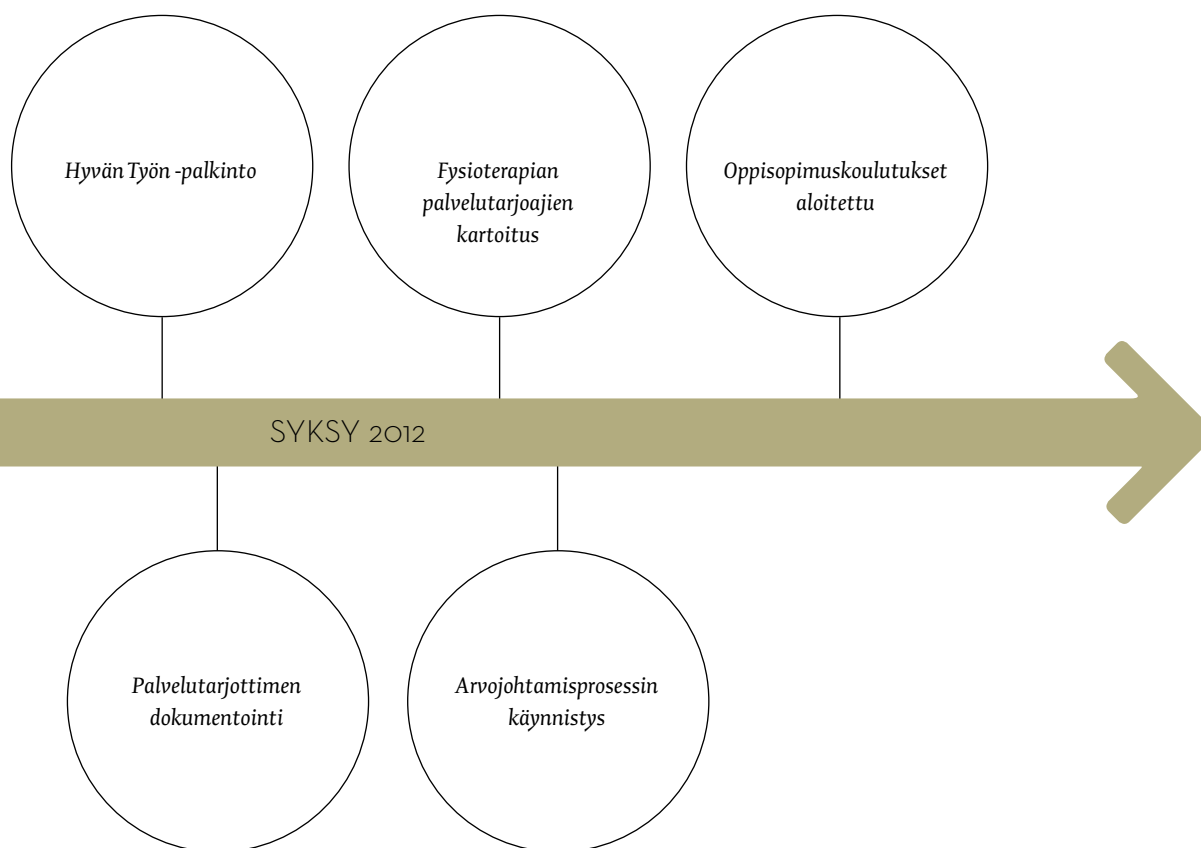
tettiin 14. kerran Snellmanin historiassa. Yhteistulokset kaikista vastauksista olivat parhaat tähän astisista eli 3,66 (vrt. 3,62 – vuonna 2011) skaalan ollessa asteikolla 1-5. Työtyytyväisyyden kehityksen suunta on ollut viime vuosina oikea ja henkilöstön merkitys ja tärkeys tulee tunnustaa jatkossakin yhdeksi Snellmanin tärkeimmäksi tekijäksi, johon panostetaan tulevaisuudessakin voimakkaasti.

Vuonna 2011 aloitettu Kunnon työpaikka -projekti jatkui työhyvinvointipalveluketjun kehittämällä. Tällä varmistetaan yhtenäiset

ESIMIESKOULUTUS

Vuoden aikana järjestettiin mittava, kaikille esimiehille suunnattu johtamiskoulutus, jossa teemana oli työhyvinvointi ja varhainen välittäminen. Kaksipäiväiseen koulutukseen osallistui noin 60 esimiestä kaikilta toimialoilta.

työhyvinvointipalvelut ja tuki koko henkilöstölle.

Snellmanin kaikissa yksiköissä toteutettiin työterveyskysely, jolla kartoitettiin työntekijöidemme itse kokemaa terveydentilaa. Tällä kerättiin tietoa terveyttä edistävien toimenpiteiden suunnittelua varten. Toimenpiteitä työkyvyn ylläpitämiseen ja kehittämiseen liittyen tehtiin varsin monia. Tästä esimerkkinä oli "Kunnon polkupyörä"-kampanja, joka sai todella hyvän vastaanoton keväällä kun runsaat 120 työntekijää osti itselleen uuden polkupyörän. Yritys tuki

kampanjassa uuden polkupyörän hankintaa korottomalla maksuajalla sekä sopimusneuvotteluilla polkupyörän hankintahinnan suhteen.

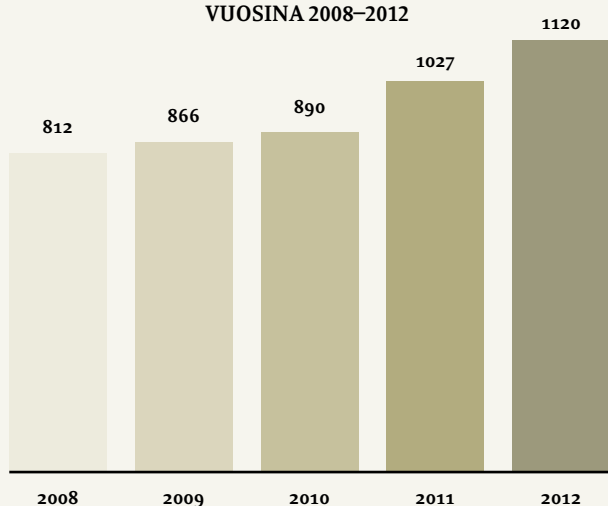
Vuoden aikana on tehty mittava määrä henkilökohtaisia kunnon parantamiseen liittyviä harjoitusohjelmia, BMP mittauksia, kuntotestejä ja terveystarkastuksiin liittyviä seuranta tutkimuksia. Nämä toimivat pohjana oman terveydentilan kehittämisessä ja ylläpitämisessä.

Työntekijöillemme suunnattiin "Parempi

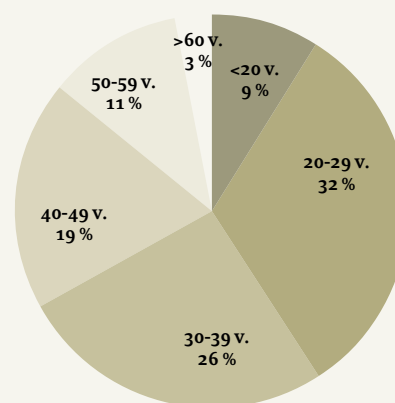
työpaikka"-kilpailu. Tällä haettiin parannusideoita työpaikan kehittämisen suhteen ja pyrittiin juurruttamaan jatkuvan parantamisen mallia entistä syvemmälle yrityskulttuuriimme. Parannusideoita nousi esiin liittyen työturvallisuuteen, viestintään, työssä jaksamiseen, työaikaan sekä palkitsemiseen. Kehitysehdotuksia toteutetaan mahdollisuuksien mukaan tulevaisuudessa.

Timo Ylilauri
henkilöstöjohtaja
Oy Snellman Ab

HENKILÖSTÖ KESKIMÄÄRIN
VUOSINA 2008–2012

HENKILÖSTÖN IKÄ- JA SUKUPUOLIJAKAUMA
TILAPÄISTYÖNTEKIJÄT MUKAAN LASKETTUNA

Naisia 36 % - Miehiä 64 %

Lihanjalostus

**Annamme ihmisille
mahdollisuuden
parempaan**

Snel

Kunnon tuotteilla jatkoa kasvulle

Lihanjalostuksen voimakas kasvu jatkui ja liikevaihto nousi 12,4 %. Herra Snellman tuotemerkin preferointi on voimistunut vuoden aikana (Suomen Gallup). Vuotta ovat leimanneet suuret investoinnit kuten teurastamon valmistuminen ja jalostetehtaan laajentamisen aloitus.

Tuorelihan myynti kasvoi vuoden aikana 18,2 %. Jalosteiden myynti lisääntyi 4,2 %, josta ruokamakkarat kasvoivat eniten 13,4 %. Meeturvurstin myynti kehittyi 7,5 %.

Asiakkaiden ja tuottajien kanssa tehdyn hyvän yhteistyön ansiosta Snellmanin Lihanjalostuksen kokonaismyynti lisääntyi vuoden aikana 12,4 %. Kasvu on markkinoiden kehitystä suurempi (5 %) tarkoittaen, että Lihanjalostus on huomattavasti vahvistanut asemaansa markkinoilla, alalla vallitsevasta vaikeasta tilanteesta huolimatta. Hintojen nousu jatkui koko tuotantoketjun läpi, kalliimpien raaka-aineiden nousun seurauksena. Markkinoiden hinnannousu lihan ja jalosteiden tuoteryhmässä oli vuoden aikana 5–10 %.

Jalosteiden myynti lisääntyi noin 4,2 %, joka on hieman kokonaismarkkinoita enemmän. Jalosteiden suurimman yksittäisen tuoteryhmän, viipaloitujen leikkeleiden markkinaosuus kasvoi arvossa mitattuna 19 %:iin. Ruokamakkaran tuoteryhmä kehittyi vuoden aikana myönteiseen suuntaan. Uusi markkina-asema korkeammilla hinnoilla oli seurausta fosfaatittomista tuotteista, korkeammilla lihapitoisuuksilla. Ne eivät vaikuttaneet negatiivisesti myyntimääriin. Ruokamakkaroitten myynti kasvoi arvossa 13,4 %, markkinoiden kehityksen ollessa noin 3 %.

Suomalaisten suuren kotimaisen lihan kysynnän vuoksi, meillä oli vuoden aikana hyvät mahdollisuudet kasvattaa myyntiä. Yrityksen tuoreen lihan myynti lisääntyi arvossa 18,2 % tarkoittaen, että markkina-asemamme vahvistui yrityksen strategisen suunnitelman mukaisesti. Myynnin kasvu oli vahvempi kuin koko markkinan kasvu arvossa, joka oli 7 %. Herra Snellmanin tuoreen jauhelihan kysyntä jatkuu vahvana ja myynti lisääntyi vuoden 2012 aikana 21,9 %.

Intensiivisen tuotekehitystyön jälkeen Lihanjalostus kykeni entisestään parantamaan ruokamakkaroitten reseptejä. Ruokamakkarat valmistetaan nyt ilman lisättyä fosfaattia ja niissä on aikaisempaa suurempi lihapitoisuus. Uudistetut ruokamakkarat tuotiin markkinoille toukokuussa ja Herra Snellmanin tuotteita suosivat kuluttajat ottivat ne hyvin vastaan. Vuoden aikana lanseerattiin yhteensä 17 uutta tuotetta, niistä 6 oli lihajalosteita ja 11 tuorelihatuotteita.

Herra Snellman tuotemerkki on vahvistunut vuoden aikana, ollen markkinoiden suosituin. Suomalaisten osuus, jotka ensisijaisesti valitsevat Herra Snellmanin, on kasvanut. Avoimuus ja selkeä markkinointiviestintä tekevät Herra Snellmanin periaatteet tutuiksi yhä useammalle kuluttajalle. Tämä lisää heidän luottamustaan Herra Snellmanin tuotteisiin.

Vuotta ovat leimanneet suuret investoinnit. Uusi teurastamo, jossa otettiin käyttöön uusi sianteurastuslinja, käynnistettiin suunnitelman mukaisesti alkuvuodesta. Siat ja naudat teurastetaan nyt erillisillä linjoilla. Lihajalostetehtaan laajennus lisäsi vuoden investointeja huomattavasti. Jalostetehtaan kokonaisinvestointisumma on 21 M€. Vuoden 2012 lopussa rakennuksen runko alkoi valmistua ja tekniikan sekä tuotantolaitteiden asennus on käynnistynyt.

Kokonaisteurastusmäärä nousi 11 %. Sian- ja nauteurastus ylitti selvästi budjetin ja kasvoi 14 %, nauteurastuksen kasvaessa 4 %, jäänä budjetoidusta määrästä. Lisääntyneiden teurasmäärien käsittelyn turvaamiseksi, leikkaamossa siirryttiin kesän aikana kaksivuorotyöhön. Tämä, sekä teurastamon muutokset ja käyttöönotto ovat yhdessä nostaneet kilokohtaisia tuotantokustannuksia.

TILAKÄYNNILLÄ

Lehtolan perhe tilakäynnillä Ranta-Seppälän
lypsykarjatilalla Toholammella. Tilalla on yli 80
lehmää, joten auttavia käsiä tarvitaan aina.

PITKÄT PERINTEET

Ranta-Seppälän tila on ollut suvun omistuksessa 1800-luvulta saakka. Snellman-tuottajana tila on ollut jo yli 5 vuotta.

Lehtolan perhe sai vierailun aikana tutustua tilan arkeen.

Varsinkin tilan nuorin kasvatti, 4 viikkoinen vasikka, herätti ihastusta Lehtolan lapsissa.

Rehun korkeat hinnat ovat olleet alalle haasteellisia. Snellmanin Lihanjalostus oli hinnankorotusten kärjessä aloittamassa tuottajille parannusprosessia.

Henkilökunta on lisääntynyt vuoden aikana 12 henkilöllä, ollen vuoden lopussa 790 henkilöä. Työntekijät ovat osallistuneet Lean -kehitystyöhön pienryhmissä eri osastoilla. Suuremmille tuoteryhmille on nimitetty myös prosessiomistajat. Prosessit on dokumentoitu koko toiminta-alueella tuottajasta asiakkaaseen asti.

Panostaminen ympäristöön on jatkunut vuoden aikana. Uudella teurastamolla veden

lämmittämiseen ja ilmastointiin käytetään kierrätyskelpoista energiaa. Tämä merkitsee noin 100 T€ säästöä vuodessa. Lisäksi vuoden lopussa asennettiin biosuodatin. Biosuodattimen tarkoituksena on poistaa puhdistamon yhteydessä ilmenneet hajuongelmat.

Jeppo Biogas Ab investoinnin avulla Snellmanin Lihanjalostuksen lietejäte tullaan tulevaisuudessa muuttamaan energiaksi biokaasulaitoksessa. Talteen otettu energia tullaan käyttämään höyryn ja lämmön tuotannossa. Investoinnin tavoitteena on, että Kuusisaaren tehdas tulevaisuudessa olisi öljystä riippumaton.

Näkymät vuodelle 2013

Vuoden 2013 aikana lihajalostetehtaan laajennus tullaan ottamaan käyttöön ja Pietarsaaren keskustassa sijaitsevan Skatan tuotanto siirretään Kuusisaareen. Vahva trendi kohti luonnollisempia tuotteita ja avoimuutta jatkuu. Tämä tarkoittaa, että jatkamme edelleen työtä parantaaksemme tuotteita, vähentämällä niistä lisäaineita.

Henrik Snellman
toimitusjohtaja
Snellmanin Lihanjalostus Oy

Herra Snellman tuotemerkki on vahvistunut vuoden aikana ollen markkinoiden suosituin.

LYHYESTI

Lihanjalostus vahvisti asemaansa markkinoilla.

Herra Snellman tuotemerkin preferointi vahvistui entisestään ollen markkinoiden suosituin.

Lihanjalostus lanseerasi vuoden aikana useita uusia tuotteita ilman lisättyä fosfaattia.

Hyvään yhteistyöhön asiakkaiden ja tuottajien kanssa panostettiin edelleen.

Uusi teurastamo otettiin käyttöön ja historian suurin tehdaslaajennus käynnistettiin.

LUKUINA

Liikevaihto: 188,9 milj. euroa

Liikevaihdon kasvu: 12,4 %

Investoinnit: 17,6 milj. euroa

Henkilöstö: 790 henkilöä

Snellmanin yhteistyö maan parhaiden perhetilojen kanssa

Snellmanin strategia rakentuu Suomen parhaiden perhetilojen kanssa tehtävään määrätietoiseen yhteistyöhön. Haluamme työskennellä pitkällä tähtäimellä siten, että tuottajamme pystyvät katsomaan luottavaisesti tulevaisuuteen ja kehittämään tuotantoaan.

Koko liha-alalla vuotta 2012 leimasivat edelleen korkeat rehukustannukset ja heikko kannattavuus. Alkutuottajien vaikea asema otettiin esille mediassa ja tilanne huomioitiin myös poliittisella taholla. Snellman kulki sian- ja naudantuottajahintojen korotusten kärjessä ja nosti tuottajahintoja enemmän kuin ehkä koskaan aikaisemmin. Laatusidonnaiset kehittämisspalkkiot antoivat aktiivisille lihantuottajille mahdollisuuden parantaa kannattavuutta ja selviytyä kustannuskriisistä.

Lihasian keskihinta nousi vuoden aikana 17 % (27 c/kg) ja naudan hinta 15 % (40 c/kg). Normaalien tilitysten lisäksi Snellman maksoi kehittämisohjelmien kautta noin 800 000 € kehittämisspalkkioita porsas- ja lihasiantuottajille, jotka saavuttivat hyviä tuotantotuloksia. Snellman tilitti vuoden 2012 aikana suomalaisille perhetiloille yhteensä 87,5 milj. €.

Hankintamäärät kasvoivat lähes 4 milj. kg ja päätyivät täten 35,7 milj. kiloon. Kokonaismäärästä, nautaa oli 10,3 milj. kg (+ 4,5 %) ja sikaa 25,4 milj. kg (+ 14,5 %). Vuoden aikana Herra Snellmanin tuotantoketjuun osallistui yhteensä 2205 perhetilaa, joista 300 oli sikatiloja ja loput maito- ja nautatiloja. Vasikanvälitys kasvoi 13,5 % 13 891 vasikkaan. Myös porsaanvälitys kasvoi noin 10 %. Vuoden aikana välitettiin 154 460 porsasta ja 4 476 jalostus- ja testisikaa.

Vuoden moniin tuottajatilaisuuksiimme osallistui suuri määrä aktiivisia tuottajia. Omien tuottajatilaisuuksien lisäksi Snellman osallistui myös lukuisiin navetan avajaisiin ympäri maakuntaa. Lokakuussa järjestettiin ensimmäisen kerran Snellmanin omat

Maatilan Parhaat tuottajamessut, joille osallistui noin 750 tuottajaa.

Snellman kehittää edelleen yhteistyökonseptiaan suomalaisten perhetilojen kanssa. Avainsanoja ovat avoimuus, vastuullisuus, jäljitettävyyden ja suomalaisuus. Geenimani-pulointujen rehuksien (esim. GMO-soija) käyttö kiellettiin vuoden 2012 alussa sekä naudan- että sian tuotannossa. GMO-vapaus varmistetaan tuottajien ja rehuteollisuuden yhteistyöllä.

Snellmanin ohjelma ”Kunnon suomalaista maatiaispossua perhetilalta” käsittää hyvin kattavan laadunvarmistuksen. Kaikki emakotilat on arvioitu, jotta niiden sitoutumisesta ohjelmaan voidaan varmistua. Lisäksi vuonna 2012 sikatilojen Maatilan Parhaat -yhteistyösopimus uudistettiin sähköiseen muotoon.

Figen Oy on Snellmanin Lihanjalostus Oy:n 100 % omistama sianjalostusyhtiö. Figen vastaa suomalaisten sikarotujen, maatiaisen ja yorkshiren jalostuksesta. Yksi jalostusohjelman tukipilareista on keskuskoeasema Längelmäellä, jossa testattujen sikojen määrä kasvoi vuonna 2012 yli 15 %. Lisääntynyt tut-

kimus johtaa yhä varmempaan jalostustietoon ja edesauttaa täten jalostustyötä.

Vuoden 2012 aikana Figen siirtyi keskitettyyn EVA-jalostussuunnitteluun, jonka avulla turvataan kestävä kehitys jalostusohjelmassa myös tulevaisuudessa. Figenin korkealaatuinen genetiikka on huomattu myös kansainvälisesti. Esimerkiksi karjunsiemenen vienti kasvoi 12 % vuonna 2012. Myös kotimaan siemenmyynti on ollut pienessä kasvussa.

Näkymät vuodelle 2013

Vuonna 2013 Snellman aloittaa sikojen hyvinvoinnin systemaattisen auditoinnin kansainvälisen WQ (Welfare Quality®)-standardin mukaisesti. Vuoden 2013 alussa Snellman aloittaa myös maitotilakonseptin uudistamisen. Uusi Kunnon Maitotila-ohjelma antaa maitotiloille niiden ansaitseman arvon. Linjassa Snellmanin Lihanjalostuksen kanssa, Figenin tavoitteena on parantaa tuotannon tehokkuutta panostamalla selvästi laatuun ja sikojen hyvinvointiin.

Tomas Gäddnäs
alkutuotannon johtaja
Snellmanin Lihanjalostus Oy

Valmisruoka

**Menestys ansaitaan
tekemällä hyvää**

JOULUN TAIKAA

Joulun aika on aina tunnelmaa täynnä
Lehtolan perheessä. Yhdessä on ihanaa
valmistautua vastaanottamaan joulu.

Maukasta ja laadukasta ruokaa jokaiseen päivään

Hyvä maku ja korkea laatu ovat viitoittaneet kasvun polkua Valmisruoassa.

Hyvä maku ja korkea laatu ovat viitoittaneet kasvun polkua edelleen niin Suomessa kuin Ruotsissa. Suomessa liikevaihdon kasvu vuonna 2012 oli 15,4 %, liikevaihdon noustessa 26,8 M euroon. Ruotsissa kasvu oli maltillisempaa, liikevaihdon ollessa 15,0 M€. Molemmissa maissa toiminnan kannattavuus on vakaalla pohjalla ja edelleen vahvistunut vuoden aikana. Nämä ovat osoitusta siitä, että valittu tie maukkaana ja laadukkaana sekä luotettavana toimijana niin Suomessa kuin Ruotsissa kantaa hedelmää.

Vuoden 2011 monien uutuuslanseerausten jälkeen, Kokkikartanon toimintaa vuonna 2012 leimasivat tuotestrategiset linjaukset ja toiminnan vakauttaminen. Tuotevalikoiman läpikäynnin seurauksena useita pieniä tuotteita lopetettiin ja tällä mahdollistettiin tuotannollisen toiminnan parempi haltuunotto. Laadullisella puolella Suomessa on vuoden 2012 aikana panostettu tuotetuntemukseen sekä tuotteiden laatukriteerien tekemiseen ja raaka-ainemäärittysten päivittämiseen. Nämä asiat auttavat tasalaatuisuuden kehittämisessä sekä oikeissa pakkausmerkinnöissä.

Keravan lähettämön ja toimistotilojen laajennus valmistui kesäkuun lopussa 2012. Snellman Trading muutti uusiin, laajennettuihin tiloihin Keravalle ja tämä on entisestään lisännyt toimialojen keskinäistä yhteistyötä.

Ruotsissa puolestaan juhliittiin Carolines Kök AB:n 10-vuotista toimintaa syyskuussa 2012. Kuluneen vuoden aikana Carolines Kök vahvistui entisestään markkina-asemiaan tuoreen ruoan laadukkaana ja luotettavana toimittajana, markkinaympäristön tukiessa tätä kehitystä. Kampanjatoimintaa ruotsalaisten keskusliikkeiden kanssa lisättiin, ja se tuotti hyvää tulosta.

Carolines Kökin lähettämön laajennus valmistui syksyllä. Tämä mahdollisti toiminnan tehokkuuden ja logistiikan parantamisen, sekä antoi hyvät mahdollisuudet toiminnan kasvattamiseen. Lähettämön laajennus on ollut luonnollinen jatke vuodelle 2011, jolloin toiminta muutettiin uusiin ja isompiin tuotantotiloihin Nackaan.

Markkinointiviestinnän puolella toimet ovat olleet hyvin maltillisia vuonna 2012 niin Suomessa kuin Ruotsissa. Kokkikartano viesti kuluttajille alkuvuonna printtikampanjan keinoin uudistuneista keittopakkausistaan. Toukokuussa laajensimme hiilihydraattitietoisten valmisateriasarjaa kahdella uudella annosaterialla, joista kerroimme kuluttajille niin printtikampanjalla kuin ohjelmayhteistyöllä tv-ohjelmassa ”Hei, me karpataan!”.

Suurimmat ponnistelut Kokkikartanolla vuonna 2012 on kuitenkin tehty tuoteuudistusten ja –parannusten tiimoilta, joista ensimmäisenä markkinoille tulivat keitot marraskuun alussa. Keitoissa mm. vaihdettiin kasvirasvavalmiste aitoon kermaan sekä poistettiin hiivauute ja aromeita.

Ruotsissa aloitettiin yhteistyö mainostojen kanssa vahvistaaksemme kuluttajaviestintäämme ja tehdäksemme Carolines Kök –tuotemerkkiä tunnetummaksi kuluttajien keskuudessa. Tässä ensimmäiset askeleet otettiin markkinointikonseptin luomisessa, joka näkyi ensimmäisenä mm. pakkausissa ja kaupan hyllynäkyvyydessä.

Joululaatikoiden osalta teimme Suomessa päätöksen, että tarjoamme markkinoille ainoastaan tuoretta tuotetta eli emme säilyttä laatikoita pakasteena ennen kauppaan menoa tuotantovolyymien tasaamiseksi. Tästä halusimme myös kertoa pr-viestinnän

PERINTEINEN JOULU

Perinteiset Kokkikartanon joululaatit, kynttilät ja joulukuusi kuuluvat Lehtolan perheen jouluun. Tarjolla on maksa-, lanttu-, porkkana ja perunalaatikkaa. Lasten suosikkeihin kuuluu myös perinteinen riisipuuro kanelilla ja sokerilla.

keinoin kuluttajille joulun alla. Samoin halusimme parantaa avoimuutta ja läpinäkyvyyttä raaka-aineisiin avaamalla verkkosivuillemme kuvauksen perunan matkasta valmiiseen perunalaatikkoon. Nämä herättivät kiinnostusta ja pääsimme läpi useassa sanomalehdessä ja muutamissa ruokablogeissa. Erityisen ilahduttavaa oli joulutuotteidemme saama kehu aikakauslehtien makuraadeissa. Vuonna 2012 myös Joulupukki suosittelee -merkki oli ensimmäistä kertaa mukana joulutuotteissamme.

Vuoden 2012 valmisruokahenkilöstön määrä Suomessa oli 111 henkilöä ja Ruotsissa 62 henkilöä. Toimihenkilöpuolella henkilöstöresursseja kasvatettiin Suomen puolella ostopäällikön ja päätuotekehittäjän rekrytoinneilla, sekä Ruotsissa uudella tuotantopäällikön rekrytoinnilla. Vuoden alku-

puolella tehtiin koko henkilöstön kattava terveyskysely, jonka tulosten pohjalta lähdettiin muodostamaan työhyvinvoinnin toimijaverkostoa myös Valmisruoka toimialalle.

Näkymät vuodelle 2013

Vuotta 2013 kohti lähdemme erittäin hyvissä asemissa. Kuluttajien kiinnostus parempaan ja maukkaampaan valmisruokaan kaupan hyllyllä on ilmeinen ja tämä antaa meille loistavan mahdollisuuden. Alkuvuodesta tapahtuva toiminnanohjausjärjestelmän vaihdos on koko Suomen organisaatiolle iso ponnistus. Työ on huolella valmisteltu ja aiempien toimialojen käyttöönnotot antavat vahvaa uskoa onnistuneeseen toteutukseen.

Ruotsissa Carolines Kökin tunnettuutta tuoreen valmisruoan maukkaana valmistajana tullaan tulevan vuoden aikana tuomaan kuluttajien tietoisuuteen markkinointiviestinnän keinoin. Lisäksi Ruotsissa pienet parannukset tuotannon puolella tuovat lisää tuotantokapasiteettia. Tavoitteenamme on vuonna 2013 tehdä Kikkikartano- ja Carolines Kök -tuotemerkeistä entistä tunnetummat kuluttajien keskuudessa ja sitä kautta varmistaa kasvun viitoittamaa polkua koko toimialalla.

Kati Rajala
toimitusjohtaja
Snellmanin Kikkikartano Oy

Toiminnan kannattavuus on vakaalla pohjalla ja edelleen vahvistunut vuoden aikana.

LYHYESTI

Toimialan kannattavuus on vahvistunut vuoden aikana sekä Suomessa että Ruotsissa.

Toiminnassa panostettiin tuotestrategisiin linjauksiin ja toiminnan vakauttamiseen.

Laadun edelleen kehittäminen ja tuoteuudistukset ovat olleet keskeisissä rooleissa.

Suomen ja Ruotsin lähettämöiden laajennukset otettiin käyttöön.

LUKUINA

Liikevaihto: 41,7 milj. euroa

Liikevaihdon kasvu: 10,2 %

Investoinnit: 2,4 milj. euroa

Henkilöstö: 173 henkilöä

Trading

***Luotettava ja
ammattitaitoinen
yhteistyökumppani***

PÖYTÄ KATETTUNA

Lehtolan perhe nauttii siitä, että voi joskus istua valmiiksi katettuun pöytään. Arjen keskellä on mukava nauttia illallista ravintolassa.

Snellman Trading ja Icecool yhdistivät toimintansa

Vuosi 2012 oli toimintojen yhdistämisen kannalta merkittävä. Icecool Oy ja Snellman Trading Oy toiminta yhdistettiin ja uutta positiota haettiin HoReCa markkinassa. Tämä tehtiin osittain oman kotimaisen lihateollisuuden suurkeittiökauppaa kehittämällä ja osittain tuomalla tuontikauppaan uusia ajatuksia ja tuotteita. Molempien yhtiöiden yhteenlaskettu liikevaihto oli 33,2 miljoonaa euroa vuonna 2012.

Suurkeittiökauppa kehittyi vuoden 2012 alkupuolella positiivisesti, mutta käänne huonompaan tapahtui syyskuusta eteenpäin. Hintojen nousu oli vuositasolla 5 %, joka aiheutti kysynnän määrän laskua.

Henkilöstö- ja oppilaitosruokailun arvo nousi 2,0 % ja 0,6 %, mutta määrät molemmissa laskivat; henkilöstöruokailussa 2,5 % ja oppilaitosruokailussa peräti 4,1 %. (lähde Marary katsaus 1 – 9 / 2012) Vuoden 2012 loppu oli myynnillisesti erittäin vaikea, johtuen raaka-aineiden hintojen voimakkaasta noususta lähes kaikissa tuoteryhmissä ja pienenevästä kulutuskysynnästä.

Kesäkuun lopussa Trading muutti Keravalle, Kokkikartanon laajennettuihin tiloihin. Nyt Trading, Valmisruoka ja Panini toimialat sijaitsevat saman katon alla, antaen entistä paremmat edellytykset yhteistyölle. Täysin uuden kokeittion ja neuvottelutilojen ansiosta olemme saaneet olla mukana useissa eri asiakkaiden kanssa toteutetuissa tuotteiden maisto- ja tutustumistilaisuuksissa. Näemme, että nämä tilat antavat meille erinomaiset mahdollisuudet syventää asiakasyhteistyötä ja kehittää entistä parempia tuotteita ravintolamaailmaan.

Ruotsin HoReCa markkinoiden tutkimuksen jälkeen perustettiin huhtikuun lopulla uusi yhtiö, Snellman Trading AB, Ruotsiin. Toimittilat yhtiö hankki Tukholman alueelta. Ruotsin toiminnasta vastaavaksi rekrytoitiin toimitusjohtaja. Lisähenkilöresursseja saatiin assistentin ja Musch tuotteiden myynnistä ja markkinoinnista vastaavilla henkilörekrytoinneilla.

Henkilöstön määrä kasvoi myös Trading Suomessa vuoden 2012 aikana. Uusia rekrytointeja tehtiin tuotekehitykseen ja avainsiakaspääällikkötasolle. Koko henkilökunnan määrä Suomessa on 26 ja Ruotsissa 3 henkilöä. Koulutukseen panostettiin kuluneen vuoden aikana voimakkaasti, järjestämällä neljä eri koulutustapahtumaa, joissa hiottiin myyntihenkilöiden osaamista ja yhteistyötä.

Näkymät vuodelle 2013

HoReCa markkina tulee olemaan uuden haasteen edessä vuonna 2013. Heikentynyt yleinen taloustilanne tulee näkymään ravintolakaupan puolella positiivisen kehityksen pysähtymisenä. Raaka-aineiden voimakkaat hinnannousut syksyllä 2012 ovat olleet vaikeat viedä täysimääräisinä myyntihintoihin ja katetason säilyttäminen nykyisenä on haaste sekä Suomessa että Ruotsissa. Vakautta tarvitaan sekä Euroopan taloudessa, että vallitsevissa valuuttakursseissa, erityisesti USD:n ja Ruotsin kruunun kohdalla. Oikealla tuotevalikoimalla ja tuotekehitystä edelleen syventämällä yhdessä asiakkaiden kanssa, uskomme Tradingin kehittyvän kuitenkin positiivisesti vuonna 2013.

Kimmo Lankinen
toimitusjohtaja
Snellman Trading Oy

YHDESSÄ RAVINTOLASSA

Ravintolan ruokalistalta löytyy herkkuja myös pienempien makuun. Lehtolan perhe viihtyy tunnelmallisessa ravintolassa ja ruokaa odotellessa on myös mukavaa nauttia upeasta merinäköalasta.

**Oikealla
tuotevalikoimalla ja
-kehityksellä kohti
tulevaisuutta.**

HERKULLISET RAAKA-AINEET

Pääruuiksi Lehtolan perhe valitsi lohifileen, pippuripihvin, kanasalaatin ja nakit ranskanperunoilla. Laadukkaat raaka-aineet takaavat hyvän maun ja maistuvan ruoan. Ruokailu huipentuu tietysti jälkiruokaan. Herkullinen hedelmäsalaatti vaniljajäätelöllä on täydellinen jälkiruoka kesäiltana.

LYHYESTI

Snellman Trading Oy ja Icecool Oy yhdistettiin.

Trading panosti vuoden aikana kotimaisen lihateollisuuden suurkeittiökaupan kehittämiseen.

Tuontikauppaa uudistettiin tuomalla uusia ajatuksia ja tuotteita markkinoille.

Tradingin toiminta muutti uusiin toimitiloihin Keravalle.

Ruotsiin perustettiin uusi yhtiö, Snellman Trading AB.

LUKUINA

Liikevaihto: 33,2 milj. euroa

Liikevaihdon kasvu: 24,9 %

Investoinnit: 0 milj. euroa

Henkilöstö: 29 henkilöä

Panini

***Rapea ja mehevä –
lämpimänä parilasta***

PANINI

Maista eri makuja
löydä oma suosikkisi
tai useampi

www.panini.fi

LOUNASTAUKO

Päivä huvipuistossa kuuluu Lehtolan perheen kesän kohokohtiin. Ruokaisa lounas on hyvä syödä, jotta jaksaa koko päivän.

Uudistettu, kansainvälinen panini

Liikevaihto kasvoi viime vuoden aikana noin 1,5 %, mikä tarkoittaa, että yritys valmisti noin 4 miljoonaa kappaletta paninia. Kasvu tuli lähinnä Ruotsista. Suomessa tuotantomäärät ovat pysyneet edellisen vuoden tasolla. Uudelleenjärjestelyt ja kansainvälistyminen ovat rasittaneet kuluneen vuoden tulosta.

Mr. Paninilla on takanaan tapahtumarikas vuosi. Koko Panini-konsepti on uudistettu sisältäen tavaramerkin, pakkauksen ja reseptiikan. Uusittu konsepti lanseerattiin maaliskuussa Gastro messuilla Helsingissä ja kuukautta myöhemmin Tukholman Gastro Nord messuilla. Konseptin uudistuksen yhteydessä poistettiin kaikki muut tuotteet, jotta keskittyminen ainoastaan paniniin olisi mahdollista.

Vuoden 2012 aikana yritys on myös kansainvälistänyt toimintaansa. Aikaisemmin paninituotantoa on ollut ainoastaan Suomessa ja parin vuoden ajan myös Ruotsissa. Kuluneen vuoden aikana Venäjän toiminta lopetettiin ja mahdollistettiin keskittäminen Pohjois-

maihin. Toiminta käynnistettiinkin vuoden aikana sekä Tanskassa että Norjassa. Näihin maihin paninituotanto hoidetaan Ruotsin kautta.

Suomessa työntekijöiden määrä on 29 henkilöä, joista 8 on vuokratyöntekijää. Ruotsissa puolestaan on 8 henkilöä, Tanskassa ja Norjassa yksi työntekijä. Syyskuussa Mr. Paninil-le nimitettiin uusi toimitusjohtaja.

Mr. Paninin tunnettuus on tällä hetkellä Suomessa noin 50 %. Paninilla on aktiivinen myyntihenkilökunta, joka tekee töitä tunnettuuden kasvattamiseksi. Lisäksi Mr. Paninin myyntimateriaalia löytyy tällä hetkellä noin 400 asemalta ympäri Suomea.

Näkymät vuodelle 2013

Ulvilassa aloitetaan uusi projekti, jonka tavoitteena on optimoida ja parantaa tuotantoa. Uudet panini-tuotteet tulevat markkinoille keväällä, ja tämän odotetaan lisäävän myyntiä Suomessa. Uusilla markkinoilla, Ruotsissa, Tanskassa ja Norjassa tullaan panostamaan myynnin kasvattamiseen. Kasvun myötä tullaan tarvitsemaan myös uusia tuotantotiloja, sillä nykyisten tilojen kasvumahdollisuudet ovat rajalliset.

Tommy Snellman
toimitusjohtaja
Mr. Panini Oy

AKTIIVINEN PÄIVÄ

Huvipuisto tarjoaa tekemistä kaiken ikäisille. Lehtolan perheessä ei pelätä vauhdikkaita tilanteita, eikä aktiivista menoa. Päivä on naurua ja auringonpaistetta täynnä.

**Konseptin uudistus
kattoi tavaramerkin,
pakkauksen ja
reseptiikan.**

RUOKAISA TÄYTEPATONKI

Panini on oivallinen lounas. Se on helppo syödä ja nopea valmistaa. Mehevä ja ruokaisa täyte sekä lämpöinen leipä on herkullinen nautinto aktiiviseen päivään.

LYHYESTI

Toiminnan kasvu on Ruotsissa ollut vahvaa, Suomessa volyymit ovat pysyneet ennallaan.

Panini lanseerasi alkuvuodesta uudistetun konseptin, joka kattoi niin tuotemerkin, markkinointimateriaalin kuin reseptiikan.

Vuoden aikana Paninin toiminta on kansainvälistetty ja toimintaa on laajennettu Tanskaan ja Norjaan.

Panini on vahvasti panostanut tuotteen tunnettuuden kasvattamiseen.

LUKUINA

Liikevaihto: 7,2 milj. euroa

Liikevaihdon kasvu: 1,5 %

Investoinnit: 0,6 milj. euroa

Henkilöstö: 39 henkilöä

Eläinruoka

**Lähtökohtana
eläinten luonnollinen
hyvinvointi**

Kasvujohteisesti tuoreilla raakapakasteilla

Eläinruoka toimialan kasvu on jatkunut voimakkaana. Kasvua on tullut lähinnä tuorepakastetuilla, nk. BARF- tuotteilla. Sekä oman tuotemerkin että Private Labelin myynti on kasvanut vuoden aikana.

Katsauskauden 2012 aikana lanseerattiin kahdeksan omaa BARF- ateriaa ja niiden myynti on vahvistanut selvästi MUSCH BARF tuotemerkkiä. Ruotsissa lanseerattiin 15 MUSCH BARF -tuotetta. Ruotsin myynti hoidetaan Snellman Trading AB:n kautta. Muiden segmenttien kuten snacksien, makkaran ja kuivarehun maahantuontiin ei ole strategisesti panostettu, joten niiden myynti ei myöskään ole kehittynyt.

Markkinoinnissa Musch on jatkanut strategiansa, käyttäen aktiivisesti sosiaalista mediaa ja Internetiä. Musch on onnistunut luomaan aktiivisen facebook -ryhmän, jossa kuluttajat saavat osallistua kommunikointiin. Musch on saanut myös satoja BARF- kertomuksia kotisivulle.

Digitaalisen markkinoinnin tueksi, yritys on lisännyt näkyvyyttä kaupoissa. Omien aterioiden lanseerauksen yhteydessä tehtiin muutoksia etiketteihin, pakkauksiin ja luiden myyntikokoon. Ruotsin lanseerausta varten tehtiin oma kotisivu ja uusi facebook-ryhmä.

Henkilökunnan määrä on kasvanut voimakkaasti vuoden aikana. Vuoden lopussa työntekijöiden määrä oli 38, joista 24 henkilöä oli kokopäivätyössä. Voimakas kasvu luo haasteita henkilökunnan koulutukseen. Vuoden 2012 aikana neljä Muschin työntekijää on aloittanut koulutuksen liha-alan perustutkintoa varten.

Uusi tuotannon lisärakennus otettiin käyttöön toukokuun lopussa, jonka jälkeen aloitettiin vanhan tuotantosalin kunnostustyöt. Tuotannon lisärakennuksen yhteydessä vanha, ammoniakilla toiminut jäädytysjärjestelmä vaihdettiin uuteen jäädytysjärjestelmään. Kasvaneet tuotantomäärät ja tehokkaampi jäädytys vaati lisäinvestointeja myös sähköpuolelle, sekä muutamia koneinvestointeja.

Näkymät vuoteen 2013

Näkymät vuotta 2013 ajatellen ovat positiivisia. Odotamme voimakasta kasvua BARF -markkinoilla niin Suomessa kuin Ruotsissa.

Magnus Pettersson
toimitusjohtaja
Oy MUSCH Ltd

KOIRAN KASVATUS

Lehtolan perheessä kaikki ovat hyvin eläinrakkaita. Ajatuksissa on ollut koiran hankkiminen jo kauan. Perhe päätti tutustua koiran kasvatukseen ja vierailla koirakennelissä.

HYVINVOINTIA EDISTÄMÄSSÄ

Kennel Flatts on kasvattanut sileäkarvaisia noutajia jo vuodesta 1969. Sileäkarvaiset noutajat ovat luonteeltaan iloisia ja leikkisiä. Ne myös rakastavat noutamista ja uimista. Liikunnan lisäksi myös laadukas ja luonnollinen ruokavalio on koiran kasvatuksessa erittäin tärkeää. Kasvattaja korostaa, että koiran hankinta on aina vasta pitkän harkinnan tulos.

ONNELISET PENNUT

Lehtolan perhe sai kasvattajalta paljon tietoa pentujen luonteesta ja tottumuksista. Lapset pääsivät myös leikkimään pentujen kanssa, joilla oli loputtomasti energiaa. Kennel Flatssin pennut saavat kasvaa luonnonkauniissa ympäristössä kaukana kaupungin melusta.

Eläinruoka toimialan kasvu on jatkunut voimakkaana

LYHYESTI

Toimialan kasvu on markkinoilla jatkunut vahvana.

Vuoden aikana lanseerattiin useita BARF -aterioita markkinoille.

BARF-aterioiden myynti käynnistettiin Ruotsin markkinoilla yhteistyössä Snellman Trading AB:n kanssa.

Tuotantotilojen laajennus otettiin käyttöön keväällä.

Musch on onnistuneesti panostanut sosiaalisen median käyttöön markkinoinnissaan.

LUKUINA

Liikevaihto: 4,8 milj. euroa

Investoinnit: 1,7 milj. euroa

Henkilöstö: 38 henkilöä

Hallituksen toimintakertomus

Yleistä

Konsernin toiminta on jaettu viiteen eri toimialaan; Lihanjalostus, Valmisruoka, Trading, Panini ja Eläinruoka. Emoyhtiö suorittaa hallinnollisia tukitoimia kaikille toimialoille.

Vuonna 2012 konsernin liikevaihto oli 264,1 milj. euroa, mikä merkitsee 31,6 milj. euron kasvua (13,6 %) edelliseen vuoteen verrattuna.

Konsernin liikevoitto oli 13,8 milj. euroa, mikä oli 1,9 milj. euroa edellisvuotta enemmän. Lihanjalostuksen liikevaihto kasvoi 12 % ja siihen vaikutti etenkin tuorelihan voimakas kasvu. Valmisruoan toiminta kasvoi 10 %. Kasvu oli erityisen voimakasta Ruotsissa. Tradingin toiminta kasvoi 25 %.

Investoinnit

Vuoden aikana investoitiin tuotantolaitoksiin 25,2 milj. euroa. Suurin investointi oli Kuusisaaren jalostetehtaan laajentamisen

aloittaminen. Teurastamon investointi valmistui vuoden alussa. Lisäksi Keravan ja Nackan lähettämö- ja konttoritiloja laajennettiin.

Konsernirakenne

LHM-Products Oy fuusioitiin Oy Snellman Ab:n vuoden aikana. Konserni teki myös päätöksen Snellman Trading Oy:n fuusioimisesta emoyhtiöön kevään 2013 aikana. Lisäksi Oy Snellman Ab osti osakkeita Jeppo Biogas Ab:sta ja omistaa 22,5 % yrityksestä.

SNELLMANIN HALLITUS 2012

Vasemmalta: Stefan Snellman sihteeri, Krister Snellman, Martti Vähäkangas konsernijohtaja, Ole Snellman, Johanna Tidström, Erkki Järvinen, Felix Björklund puheenjohtaja ja Peter Fagerholm.

Riskit

Riskikartoitus päivitettiin vuoden aikana. Laaja investointiohjelma edellyttää tulevilta vuosilta hyvää kannattavuutta.

Talous ja tulevaisuudennäkymät

Konsernin tilinpäätös on tehty IFRS- raportoinnin mukaisesti. Konsernin tulos oli 9,4 milj. euroa.

Omavaraisuus laski 35,0 %:iin. Snellmanin markkina-asema on vahvistunut vuoden aikana. Vuoden 2013 tuloksen arvioidaan pysyvän hyvällä tasolla.

Ympäristö

Kuusisaaren puhdistamoon asennettiin uusi biosuodatin, joka vähentää päästöjä. Vuoden aikana tehtiin toimenpiteitä, jotka pienentävät energiakustannuksia ottamalla talteen lämpöä ja kylmyyttä. Jeppo Biogas Ab:n osakkaana olemisen tarkoituksena on ympäristöystävällisemmän ja omasta biojätteestä saadun polttoaineen käytön mahdollistaminen.

Henkilökunta, hallitus ja tilintarkastajat

Konsernissa oli vuoden lopussa henkilökuntaa 1 104 henkilöä (1 087). Emoyhtiön vastaava luku oli 35 henkilöä. Konsernin kirjatut palikat ja palkkiot olivat 36,3 milj. euroa ja emoyhtiöllä 1,8 milj. euroa.

Hallitus on koostunut vuoden aikana seuraavista henkilöistä; Felix Björklund puheenjohtaja, Erkki Järvinen varapuheenjohtaja, Peter

Fagerholm, Krister Snellman, Ole Snellman ja Johanna Tidström. Tilintarkastajana on toiminut tilintarkastusyhteisö Ernst & Young, vastaavana tilintarkastajana Kjell Berts, CGR.

Hallituksen esitys yhtiön voitonjaosta ja ehdotus muun oman vapaan pääoman mahdollisesta maksamisesta

Jaettavissa olevat varat ovat emoyhtiön tilinpäätöksessä 36 295 197,98 euroa, josta kauden voitto on 6 022 195,08 euroa. Yrityksen taloudellisessa tilassa ei ole tapahtunut huomattavia muutoksia laskentakauden päätyttyä ja OYL 13:2 § mukainen maksukykytesti ei myöskään vaikuta jaettavissa oleviin varoihin.

Hallitus ehdottaa, että yhtiökokous jakaa jaettavissa olevat varat seuraavalla tavalla:

Osinkoa maksetaan 8 euroa per osake,	
tai yhteensä	2 950 240 euroa
Omaa vapaata	
pääomaa jätetään	33 344 957,98 euroa
Yhteensä	36 295 197,98 euroa

Yhtiön osakkeiden määrä osakeluokittain ja yhtiöjärjestyksen pääasialliset osakeluokkia koskevat määräykset

	31.12.2012	31.12.2011
A-osakkeet		
(10 ääntä/osake)	240 000 kpl	240 000 kpl
B-osakkeet		
(1 ääni/osake)	129 000 kpl	129 000 kpl
Hallitus		

Suhdeluvut	Konserni IFRS -12	Konserni IFRS -11	Konserni IFRS -10	Emoyhtiö FAS -12	Emoyhtiö FAS -11	Emoyhtiö FAS -10
Liikevaihto M €	264,1	232,6	191,1	3,6	2,0	1,8
Liikevaihdon muutos %	+14 %	+ 22 %	+ 10 %	+ 81,6 %	+ 8,8 %	
Liikevoitto M €	13,8	11,9	14,8	-0,3	-1,4	-0,1
Liikevoitto %	5,2 %	5,1 %	7,7 %	-8,0 %	-70 %	-6,8 %
Voitto ennen tilinpäätöseriä ja veroja	12,5	10,5	12,9	8,1	8,6	7,4
Laskentakauden tulos M €	9,4	7,9	9,6	6,0	6,3	5,5
Oman pääoman tuotto %	18,9 %	17,2 %	23,9 %	-10,7 %	-14,7 %	-11,1 %
Sijoitetun pääoman tuotto %	14,1 %	14,1 %	18,4 %	1,0 %	-1,3 %	1,2 %
Vakavaraisuus %	35,0 %	36,5 %	40,3 %	40,5 %	46,2 %	56,6 %

Snellman-konsernin hyvä hallintomalli

1. Tausta ja sovellettavat säännökset

Oy Snellman Ab on suomalainen listaamaton osakeyhtiö. Sen vastuut ja velvollisuudet määräytyvät Suomen lakien mukaisesti. Yhtiön kotipaikka on Pietarsaari. Konsernirakenteeseen kuuluu emoyhtiö Oy Snellman Ab ja sen tytäryhtiöt. Päätöksenteossa noudatetaan ensisijaisesti Suomen osakeyhtiölakia ja yhtiöjärjestystä. Näiden lisäksi toimintaa ohjataan keskuskauppakamarin tammikuussa 2006 antaman kannanoton mukaisesti ("Listaamattomien yhtiöiden hallinnon kehittäminen") ja soveltuvin osin Hex Oyj:n, Keskuskauppakamarin sekä Teollisuuden Työnantajain Keskusliiton joulukuussa 2003 antamaa suositusta listayhtiöiden hallinnointi- ja ohjausjärjestelmästä (Corporate Governance). Ulkomaisissa yhtiöissä huomioidaan tähän hallintomalliin ne poikkeukset joita kyseisen maan lainsäädäntö ja muut ohjeistukset velvoittavat.

2. Yhtiökokous

Snellmanin ylintä päätösvaltaa käyttävät yhtiön osakkeenomistajat yhtiökokouksessa. Snellmanin operatiivisen toiminnan ylin päätösvalta on hallituksella, jonka alaisuudessa oleva konsernijohtaja (emoyhtiön toimitusjohtaja) johtaa konsernin yhtiöiden operatiivista toimintaa organisaationsa välityksellä.

Snellmanin hallitus kutsuu vuosittain koolle varsinaisen yhtiökokouksen. Kokouskutsu lähetetään jokaiselle osakkeenomistajalle henkilökohtaisesti sähköpostissa tai kirjeitse vähintään seitsemän (7) päivää ennen kokousta. Kutsun yhteydessä ilmoitetaan paikan ja ajan lisäksi yhtiökokouksessa käsiteltävät asiat. Osakkeenomistaja voi valtuuttaa sijaisen osallistumaan omasta puolestaan yhtiökokoukseen. Osakkeenomistajalla tai hänen valtuuttamallaan on oikeus ottaa tarvittaessa mukaansa yhtiökokoukseen yksi avustaja. Pääsääntöisesti varsinainen yhtiökokous pidetään maaliskuun aikana.

Varsinaisen yhtiökokouksen lisäksi hallitus voi kutsua osakkeenomistajat yhtiötä koskevien merkittävien asioiden suhteen ylimääräiseen yhtiökokoukseen. Tällöin kutsua koskevat käytännöt ovat samankaltaiset kuin varsinaisen yhtiökokouksen suhteen.

Yhtiökokouksen asialistalla ovat yhtiöjärjestyksen mukaiset sekä hallituksen yhtiökokoukselle päätettäväksi tuomat asiat. Näistä merkittävimmät varsinaiselle yhtiökokoukselle kuuluvat asiat ovat:

- yhtiöjärjestyksen muuttaminen
- osakeannista päättäminen
- tilinpäätöksen hyväksyminen
- osakepääoman korottamisesta päättäminen
- yhtiön varojen jaosta, kuten voitonjaosta ja osakepääoman alentamisesta, päättäminen
- hallituksen jäsenten lukumäärästä ja palkkioista päättäminen
- kaikkien hallituksen jäsenten valinta
- tilintarkastajan valinta

Yhtiökokouksesta laaditaan pöytäkirja, jonka mukaiset päätökset julkaistaan yhtiökokousta seuraavassa, omistajille toimitettavassa ns. pitkässä osavuositarkastuksessa. Yhtiökokouksen pöytäkirjan kopio lähetetään pyynnöstä osakkeenomistajille.

Snellmanin hallituksen jäsenistä ainakin hallituksen puheenjohtaja on mukana yhdessä konsernijohtajan kanssa yhtiökokouksessa. Uudet hallituksen jäseniksi ehdolla olevat henkilöt kutsutaan mukaan valinnasta päättävään yhtiökokoukseen.

Yhtiön tilintarkastajat eivät osallistu yhtiökokoukseen ellei käsitellyssä ole sellaisia asian luonteen vaatimia päätöksiä, joissa tilintarkastajien läsnäolo on perusteltua tai jos osakkeenomistajista vähintään kaksi on esittänyt pyynnön tilintarkastajien läsnäolosta.

3. Hallitus

Snellmanin hallitukseen kuuluu yhtiöjärjestyksen mukaan vähintään neljä (4) ja enintään seitsemän (7) jäsentä. Yhtiöjärjestyksen mukaan hallituksen jäsenen toimikausi on yksi (1) vuosi siten, että toimikausi alkaa vaalin suorittaneen yhtiökokouksen päättyttyä ja päättyy seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä. Hallitus tekee vuosittain yhtiökokoukselle ehdotuksen hallituksen kokoonpanosta nimitysvaliokunnan valmistelun pohjalta. Yhtiökokouksen tehtävänä on päättää hallituksen kokoonpanosta jokaisessa yhtiökokouksessa.

Corporate Governance -suositusten mukaan hallituksen jäsenten enemmistön tulee olla yhtiöstä riippumattomia. Yhtiöstä riippumattomuus jaetaan täydelliseen ja osittaiseen riippumattomuuteen. Täydellisesti riippumattomia ovat jäsenet, joilla ei ole omistusta yhtiössä eikä hallituksen jäsenyyden ohella muita riippuvuuksia yhtiöön. Tällaisia jäseniä tulee Corporate Governance-suositusten mukaisesti olla hallituksen jäsenten enemmistössä vähintään kaksi henkilöä. Osittain riippumattomiksi katsotaan jäsenet joilla on omistussuhde yhtiöön mutta heillä ei ole yhtiön hallituksen jäsenyytensä ohella muita merkittäviä sidoksia yhtiön hallintoelimissä eikä ole työsuhdetta yhtiössä.

Konsernijohtaja ei ole hallituksen jäsen mutta valmistelee hallitukselle päätettäväksi tuotavat asiat ja toimii asioiden esittelijänä hallituksen kokouksissa.

Hallitus valitsee vuosittain keskuudestaan varsinaista yhtiökokousta seuraavassa perustavassa hallituksen kokouksessa itselleen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Puheenjohtajan valinnassa pyritään huomioimaan riippuvuus yhtiöstä niin, että hallituksen puheenjohtaja olisi ensisijaisesti edellä kuvattu, osittain yhtiöstä riippumaton (omistuksen lisäksi ei muita merkittäviä sidoksia yhtiöön) hallituksen jäsen. Tällainen pyrkimys on sitä vahvempi, mikäli konsernijohtajalla ei ole omistusta yhtiöön. Hallituksen puheenjohtajaksi ei voida valita henkilöä jolla olisi samanaikaisesti operatiivisesti vastuullinen

työ yhtiössä. Lisäksi suositeltavana ei pidetä ratkaisua jossa sekä hallituksen puheenjohtajalla että konsernijohtajalla on omistuksellinen suhde yhtiöön. Varapuheenjohtajan valinnalle ei aseteta suosituksia riippuvuuden suhteen.

Hallitus kutsuu itselleen sihteerin, joka voi olla hallitukseen kuuluman henkilö.

Hallitus huolehtii yhtiölain mukaisesti hallinnon, toiminnan ja kirjanpidon sekä varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä. Sen lisäksi hallituksen tehtävät on kirjattu emoyhtiön hallituksen työjärjestyksessä.

Työjärjestyksen mukaisesti hallitus käsittelee ja päättää aina yhtiötä koskevista taloudellisista ja liiketoiminnallisista tärkeistä sekä kauaskantoisista asioista. Hallituksen tärkeimpiin päätöksiin kuuluvat

- konserni- ja toimialastrategiat
- yritysjärjestelyt
- yrityksen organisaatio
- investointipäätökset, rahoitus- ja muut vastuusitoumukset sekä
- emo- ja tytäryhtiöiden toimitusjohtajien nimitykset
- ylimmän johdon ja koko henkilökuntaa koskevat palkitsemis- ja kannustamisjärjestelmät
- muutokset konsernin ja toimialojen brändeihin ja päätökset uusista

Hallitus käsittelee ja hyväksyy myös

- tilinpäätökset
- budjetit
- vuosikertomukset
- operatiiviset organisaatiorakenteet
- ylimmän johdon nimitys ja palkkaussasiat sekä
- konsernin johtoryhmän nimitykset

Hallituksen tehtäviin kuuluu myös vahvistaa tärkeimmät yrityksen toimintaa määrittävät ohjeistukset ja politiikat, kuten

- rahoituspolitiikka
- vakuutuspolitiikka
- riskienhallinta ja
- yhtiössä noudatettavat arvot ja niihin liittyvät toimintaohjeet

Hallituksen työjärjestyksessä on tarkempi kuvaus hyväksyntämenettelystä ja muista hallitukselle kuuluvista tehtävistä ja niiden toteuttamisesta.

Hallitus kokoontuu vuosittain 6-8 kertaa vuosikohtaisesti laaditun aikataulun mukaisesti. Sen lisäksi hallitus kokoontuu vuosittain strategiakokoukseen, jossa käsitellään konsernin tulevaisuuden suunnitelmia ja pitkän ajan strategioita.

Hallituksen kokousten koolle kutumisesta ja hallituksen kokoustyöskentelystä vastaa hallituksen puheenjohtaja.

Hallituksen päätökseksi tulee aina enemmistön päätös. Mikäli äänestystilanteessa äänet menevät tasan, niin hallituksen päätökseksi tulee puheenjohtajan kannattama linja. Tätä periaatetta noudatetaan myös silloin, kun kyseessä on henkilövalinta.

4. Valiokunnat

Snellmanilla on kaksi valiokuntaa. Valiokunnat kokoontuvat tarvittaessa valiokunnan puheenjohtajan kutsumana.

4.1. Nimitysvaliokunta

Nimitysvaliokunnan tehtävänä on kartoittaa ehdokkaat hallituksen jäseniksi ja tuoda esitys yhtiökokoukselle. Nimitysvaliokunnalla ei ole itsenäistä päätösvaltaa.

Nimitysvaliokuntaan kuuluu enintään neljä (4) jäsentä. Omistajaneuvosto ehdottaa ja yhtiökokous valitsee vuosittain nimitysvaliokunnan jäsenet sekä nimittää heistä puheenjohtajan.

Nimitysvaliokunta arvioi hallituksen jäsenten riippumattomuutta vuosittain Corporate Governance -suosituksen mukaisesti.

4.2. Palkitsemisvaliokunta

Palkitsemisvaliokunnassa on kolme (3) yhtiöstä riippumatonta hallituksen jäsentä, joista suositellaan että vähintään kaksi ovat Corporate Governance säännösten mukaan kokonaan yhtiöstä riippumattomia (ks. kohta 3 Hallitus). Konsernijohtaja toimii asioiden esittelijänä sekä laatii kokouksista pöytäkirjan, hän ei ole kuitenkaan palkitsemisvaliokunnan jäsen. Hallitus valitsee keskuudestaan palkitsemisvaliokunnan vuodeksi kerrallaan. Valiokunnalla ei ole itsenäistä päätösvaltaa. Palkitsemisvaliokunnan tehtäviin kuuluu seuraavien asioiden valmistelu hallituksen päätettäväksi:

- Konsernijohtajan ja hänen suorien alaistensa palkka ja muut etuudet
- Konsernijohtajan suorien alaisten nimitykset
- Konsernijohtajan ja ylimpään johtoon kuuluvien henkilöiden tulospalkkiot ja muut peruspalkan lisäksi tulevat palkitsemiset
- lausunnon antaminen yhtiössä valmisteltuihin koko henkilökuntaa tai sen osaa koskeviin palkitsemisjärjestelmiin ennen hallituksen päätöstä
- lausunnon antaminen hallitukselle maksuun menevistä tulospalkkioista

5. Hallituksen laajennettu omistajakytkentä

Valiokuntien lisäksi hallituksella on käytettävissään laajennettu omistajakytkentä hyvän omistajayhteistyön varmistamiseksi. Tätä tarkoitusta varten omistajat valitsevat keskuudestaan omistajaneuvoston.

Hallituksen puheenjohtaja ja konsernijohtaja käyvät informatiivisia ja neuvoa antavia keskusteluja tämän ryhmän kanssa. Keskusteluja voidaan käydä seuraavista aihepiireistä:

- yrityksen valiokuntien työtehtäviin liittyvissä asioissa

- omistajien tahtotila pitkällä aikavälillä
- suunnitteilla olevat yhtiörakenteeseen vaikuttavat merkittävät muutokset
- suunnitteilla olevat merkittävät yritysjärjestelyt, ostot tai myynnit
- yhtiön pääomittamiseen tai muuten rahoituksen rakenteeseen liittyvät merkittävät toimenpiteet
- omistajien riskiin vaikuttavat muut merkittävät muutokset operatiivisessa tai hallinnollisessa toiminnassa
- hallituksen yhtiökokoukselle tekemät päätösehdotukset

6. Tytäryhtiöhallinto

Emoyhtiön hallitus nimittää tytäryhtiön hallituksen. Päälinja on että tytäryhtiöiden hallituksen puheenjohtajaksi nimitetään tytäryhtiön omistaman emoyhtiön toimitusjohtaja ja muiksi jäseniksi ensisijaisesti konsernin talousjohtaja ja joku muu tytäryhtiön toimintaa lähellä oleva operatiivisen johdon edustaja. Tytäryhtiön toimitusjohtaja ei ole johtamansa yhtiön hallituksen jäsen.

Tytäryhtiöiden hallitusten tärkeimpiä tehtäviä on huolehtia että tytäryhtiön hallinto, kirjanpito ja varainhoito on järjestetty asianmukaisesti konserniorganisaation puitteissa ja yhtiölain vaatimusten mukaisesti.

Tytäryhtiön strategiat, toimintasuunnitelmat, investoinnit, vastuusitoumukset ja muut kauaskantoiset päätökset alistetaan osina konsernia emoyhtiön hallituksen päätettäväksi. Muilta osin tytäryhtiön hallinnointia hoidetaan toimitusjohtajan, tytäryhtiön johtoryhmän ja konsernijohtoryhmän toimesta.

Kokonaan omistetussa yhtiössä tytäryhtiön toimitusjohtajan vastuu on hyvin operatiivinen ja näissä asioissa hän vastaa konsernijohtajalle. Hallitustason asiat käsitellään konsernin hallituksessa. Kokonaan omistetuissa tytäryhtiöissä toimiva hallitus on luonteeltaan emoyhtiön hallituksen alapuolinen organisaatio.

Alle 100 % omistetun tytäryhtiön toimitusjohtajan vastuu on operatiivisesti sama, mutta sisältää enemmän työskentelyä johtamansa yhtiön hallituksen kanssa. Tällöin hallitustason päätökset käsitellään ensin kyseisen tytäryhtiön hallituksessa sen sijaan että ne vietäisiin ilman tytäryhtiöhallituksen käsittelyä suoraan konsernin johtoryhmän kautta emoyhtiön hallitukseen. Tytäryhtiön toimitusjohtaja toimii asioiden valmistelijana. Konsernijohtaja on tällaisissa hallituksissa puheenjohtajana tai jäsenenä. Vähemmistöosakkailla on myös edustus kyseisessä hallituksessa. Hallituksessa voi olla myös ulkopuolisia jäseniä ns. neuvoa antavassa roolissa.

Tytäryhtiön toimitusjohtaja vastaa tytäryhtiön omistavan emoyhtiön toimitusjohtajalle johtamansa tytäryhtiön liiketoiminnasta ja sen tuloksesta sekä tytäryhtiötä koskevien päätösten toteuttamisesta. Vastuu liiketoimintojen lainmukaisuudesta on ensisijaisesti tytäryhtiön hallituksella jossa omistavan emoyhtiön toimitusjohtaja on puheen-

johtajana tai jäsenenä. Tytäryhtiön toimitusjohtajan tehtävänä on järjestää tehokkaasti ja luotettavasti yhtiön operatiivinen toiminta ja sen hallinnointi.

Tytäryhtiön varainhoito on järjestetty konsernin emoyhtiön toimesta.

7. Osakkuusyhtiössä toimiminen

Snellmanin intressissä saattaa olla omistuksellinen vähemmistöosuus tiettyihin operatiivista toimintaa tukeviin yhtiöihin. Tällaisten yhtiöiden hallituksiin, yhtiökokouksiin tai muihin toimielimiin osallistuminen tapahtuu Snellmanin operatiivisen johdon toimesta. Konsernin johtoryhmä päättää osallistumisesta ja henkilöstä. Tällöin operatiivisesta johdosta valitaan Snellmanin edustajaksi sellainen henkilö, jonka toimialueeseen osakkuusyhtiön toiminta lähinnä kuuluu.

Osakkuusyhtiön toimintaan osallistuva Snellmanin edustaja informoi asioista operatiivisissa hallintoelimissä ja tarvittaessa yhtiön hallitukselle.

Mikäli Snellmanin omistuksessa on osakkuusyhtiöitä, joiden toiminta ei ole suoraan Snellmanin operatiiviseen toimintaan kytkettyä, niin Snellmanin hallitus ottaa kantaa tällaisten osakkuusyhtiöiden hallinnointiin osallistumisesta.

8. Konsernijohtaja

Emoyhtiön Oy Snellman Ab toimitusjohtaja toimii konsernijohtajana, jossa tehtävässä hän johtaa toimintaa emoyhtiön hallituksen alaisuudessa. Hallitus valitsee konsernijohtajan ja erottaa konsernijohtajan.

Konsernijohtajan tehtävänä on järjestää tehokkaasti ja luotettavasti yhtiön operatiivinen toiminta, sen hallinnointi ja varainhoito hallituksen antamien määräysten ja ohjeiden mukaisesti. Konsernijohtaja vastaa hallitukselle liiketoiminnasta ja sen tuloksesta, hallituksen päätösvaltaan kuuluvien asioiden esittelystä, hallituksen päätösten toteuttamisesta sekä liiketoimintojen lainmukaisuuden varmistamisesta.

Toimialajohtajat ja emoyhtiön organisaatiossa olevat vastuuhenkilöt raportoivat konsernijohtajalle. Konsernijohtajalla on apunaan konsernin johtoryhmä, jonka kokoonpanon hän on valinnut ja hyväksyttänyt emoyhtiön hallituksella.

Hallitus valitsee konsernijohtajalle varamiehen.

9. Konsernijohtoryhmä

Snellman-konsernissa on konsernijohtoryhmä, jonka puheenjohtajana on konsernijohtaja. Emoyhtiön hallitus nimeää johtoryhmän konsernijohtajan esityksestä. Konsernijohtoryhmällä ei ole lakiin tai yhtiöjärjestykseen perustuvaa toimivaltaa. Konsernijohtoryhmän tehtävänä on konsernilaajuisten kehityshankkeiden sekä konsernitaseisten periaatteiden ja menettelytapojen käsittely. Lisäksi konsernijohtoryhmässä käsitellään mm. konsernin ja toimialayhtiöiden pitkän ajan strategioita, liiketoimintasuunnitelmia, tuloskehitystä ja Snellmanin hallituksessa käsiteltäviä asioita, joiden valmisteluun se myös osallistuu. Konsernijohtoryhmä kokoontuu säännöllisesti kuukausittain ja sen lisäksi tarvittaessa.

Konsernijohtoryhmä ei muodostu automaattisesti konsernijohtajan alapuolisesta organisaatiosta. Konsernijohtoryhmä pyritään pitämään suppeana, jossa sen jäsenillä on koko konsernin toiminnan ja sen strategisen kehityksen näkökulmasta selkeä ja merkityksellinen vastuualue.

10. Toimialat

Konsernin toiminta muodostuu yhdestä tai useammasta toimialasta. Kullakin toimialalla on johtajana kyseisestä toimialasta vastaava toimialajohtaja. Silloin kun toimiala on samalla juridinen osakeyhtiö, niin toimialan johtaja toimii myös kyseisen osakeyhtiön toimitusjohtajana toimitusjohtajasopimuksen valtuuttamana.

Toimitusjohtajan vastuusta on määritelty enemmän kohdassa 6 Tytär-yhtiöhallinto.

Tämän lisäksi toimialan päätösvaltaa ja velvollisuuksia on määritelty useissa Snellmanin operatiivisen toiminnan ohjeistuksissa.

Toimialajohtajan esimiehenä toimii konsernijohtaja.

11. Palkitseminen

Konsernijohtajalla ja tytäryhtiöiden toimitusjohtajilla on voimassa olevat toimitusjohtajasopimukset. Muilla johtoon kuuluvilla henkilöillä on johtajasopimukset tai työsopimuslain mukaiset työsopimukset. Konsernijohtajan ja hänen alaisten palkat ja palkitsemiset on alistettu hallituksen palkitsemisvaliokunnan käsiteltäväksi ja hallituksen päätettäväksi.

11.1. Palkkio- ja kannustinjärjestelmät

Yhtiössä ei ole käytössä optio-ohjelmaa tai muuta kannustinjärjestelmää, jossa yhtiö antaa johdolle omia osakkeita. Sen sijaan yrityksen palkitsemisvaliokunta päättää vuosittain johdon palkitsemisesta osana koko henkilökunnan palkkio- ja kannustinjärjestelmää. Henkilökunta on jaettu tarkoituksenmukaisen palkitsemisen johdosta ryhmiin. Kullakin ryhmällä on omat palkitsemisen kriteerinsä. Myös palkkioiden enimmäismäärät voivat vaihdella ryhmien välillä.

Palkitseminen perustuu aina etukäteen konsernin hallituksessa päätettyihin palkitsemisen periaatteisiin. Maksu tapahtuu tilinpäätöksen yhteydessä, palkkiokauden umpeuduttua. Palkitsemisvaliokunta käsittelee ja hallitus hyväksyy kaikki palkkiot, jotka menevät maksuun.

11.2. Hallituksen jäsenten palkkiot

Yhtiökokous päättää vuosittain hallituksen jäsenten palkkiot. Kaikki palkkiot maksetaan rahasuorituksina eikä yhtiön jakokelpoisia osakkeita anneta palkkiona hallitustyöstä. Lisäksi korvataan kokouksiin liittyvät matkat ja muut kustannukset. Hallituksen kokouksista maksettava päiväraha maksetaan verottajan hyväksymän enimmäismäärän mukaisesti.

11.3. Konsernijohtajan palkitseminen

Hallitus vahvistaa vuosittain konsernijohtajan palkan ja mahdollisen

tulospalkkion määrän. Konsernijohtajan eläköityminen on työeläkejärjestelmän mukaan.

11.4. Muun johdon palkitseminen

Konsernin tytäryhtiöiden toimitusjohtajien kanssa on laadittu toistaiseksi voimassa olevat toimitusjohtajasopimukset. Muulla johdolla on johtajasopimukset tai työlainsäädännön alaiset työsopimukset. Kaikkien konsernijohtajan alaisten palkat ja palkkiot käsitellään emoyhtiön hallituksen palkitsemisvaliokunnassa ja päätetään hallituksessa.

11.5. Eläkepolitiikka

Konsernin eläkepolitiikka on noudattaa pääsääntöisesti TEL:n mukaisia ehtoja. Yhtiössä on kuitenkin aikaisemmalta ajalta muutamia vapaaehtoisia yhtiön maksamia eläkevakuutuksia. Tällaiset eläkevakuutukset käsitellään yhtenä osana henkilön kokonaispalkkaa. Yhtiön maksamat vapaaehtoiset eläkevakuutukset on käytettävä eläkeiän varhentamiseen eikä rahastoon kertynyttä pääomaa voida nostaa lisäpalkkana.

Mahdolliset uudet yhtiön maksamat eläkevakuutukset tulee olla palkitsemisvaliokunnan hyväksymiä.

12. Sisäinen tarkastus, riskienhallinta, sisäinen valvonta

Yhtiöllä ei ole omaa yhtiön taloudellista toimintaa valvovaa sisäisen tarkastuksen funktiota. Sen sijaan tähän tarkoitettua läpikäynnin otetaan määräjain tilintarkastusyhteisöltä tai joltakin ulkopuoliselta tarkastustoimintaa harjoittavalta osapuolelta.

Riskienhallinnasta yhtiöllä on hallituksen hyväksymä riskienhallintapolitiikka. Sisäinen valvonta ja tarkastus perustuvat suurimmalta osalta laatujärjestelmien mukaiseen toimintaan. Yhtiössä on nimitetty laatupäällikkö ja hänen alaisuudessaan toimivat valvontahenkilöt.

13. Sisäpiiri

Listamattoman yhtiön luonteesta johtuen Snellmanissa ei ole käytössä sisäpiirirekisteriä eikä ohjeistusta sellaisesta toiminnasta. Sen sijaan pysyvään sisäpiiriin Snellmanissa katsotaan kuuluvan Snellmanin hallitus ja konsernin johtoryhmä kokonaisuudessaan. Sisäpiirillä Snellmanissa tarkoitetaan luottamuksellista suhtautumista sellaisiin valmistelussa oleviin hankkeisiin, joissa julkisuus tai tiedon leviäminen on vahingollista tai haitallista joko Snellmanille tai hankkeessa mukana olevalle sopimuskumppanille.

Monissa tapauksissa Snellman tekee toisen ulkopuolisen osapuolen kanssa salassapitosopimuksen kyseisen hankkeen käsittelyn ajaksi. Tällaiset salassapitosopimukset velvoittavat ilman erillistä sopimista aina tässä mainitun sisäpiirin jäsenet.

Perheyhtiön toimintamallista, yrittäjähenkisestä suvusta ja laajasta lähipiiristä johtuen yhtiöllä on poikkeuksellisen paljon mahdollisuuksia sisäpiirin keskeisen liiketoiminnan harjoittamiseen. Tällaisesta on selvä liiketoiminnallinen etu, mutta siihen saattaa sisältyä myös riskejä.

14. Tilintarkastus

Yhtiöllä on tilintarkastajana Keskuskauppakamarin hyväksymä tilintarkastusyhteisö. Tilintarkastaja valitaan vuosittain yhtiökokouksessa. Tilintarkastajan toimikausi päättyy aina ensimmäisen vaalia seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä.

Tilintarkastajan pääasiallinen tehtävä on todentaa, että tilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot konsernin yhtiöiden tuloksista. Tilintarkastaja antaa suorittamastaan tarkastuksesta tilintarkastuskertomuksen yhtiökokoukselle. Lisäksi tilintarkastaja tarkastaa myös hallinnon lainmukaisuutta ja toiminnan oikeellisuutta. Tilintarkastaja raportoi havainnoistaan kerran vuodessa hallitukselle.

Yhtiö ilmoittaa vuosikertomuksessaan tilikauden aikana tilintarkastajalle maksetut palkkiot.

15. Osinkopolitiikka

Osinkoehdotusta tehtäessä hallitus arvioi yrityksen taloudellista tilannetta ottaen huomioon ensisijaisesti yrityksen soliditeetin, toimintavuoden tuloksen sekä hallituksen arvion yrityksen tulevaisuuden näkymistä ja soliditeetin kehityksestä.

Päätöksen tueksi yhtiöllä on tekninen laskentamalli osingon määräytymisestä. Laskentamallin perusteella määritellään osakkeiden jakosuus määräytyen korkoerästä ja yrityksen taloudellisesta tilanteesta. Korkoerä on laskettu osakkeiden matemaattisesta arvosta. Hallitus päättää korkokantana käytettävän prosentin suuruuden. Matemaattisena arvona käytetään verottajalta saatua viimeisintä laskelmaa, jota oikaistaan vastaamaan tilikauden tilannetta.

Hallitus päättää yhtiökokoukselle vietävän osinkoehdotuksensa oman arvionsa ja teknisen laskelman suosituksen pohjalta.

Ennen yhtiökokoukselle annettavaa suositusta osingoksi hallituksen puheenjohtaja tiedottaa Omistajaneuvostoa niistä tekijöistä jotka ovat vaikuttaneet hallituksen osinkosuositukseen.

16. Osakesarjat

Yhtiöllä on A- ja B-osakesarjat, jotka eroavat toisistaan ainoastaan osakkeiden tuottaman äänimäärän suhteen. A-osake tuottaa yhtiökokouksessa kymmenen (10) ääntä ja B-osake yhden (1) äänen. Äänestettäessä yhtiökokouksen päätökseksi tulee osakeyhtiölain mukaisesti se esitys, jota on kannattanut enemmän kuin puolet annetuista äänistä. Osakeyhtiölain mukaan on kuitenkin useita asioita, mm. yhtiöjärjestyksen muutos ja päätös suunnatusta osakeannista, jolloin päätöksen syntyminen edellyttää lain vaatiman korotetun määrän enemmistön suhteessa osakkeiden lukumäärään ja osakkeiden

tuottamiin ääniin. Osakkeiden luovuttamisesta on yhtiöjärjestyksessä rajattu vain suoraan alenevalle sukupolvelle.

Yhtiöjärjestyksessä on osakkeiden lunastusta koskeva lauseke. Sen mukaisesti hallitus esittää yhtiökokouksen päätettäväksi vuosittain osakkeiden lunastushinnan.

Yhtiöjärjestyksessä ei ole äänileikkureita. Emoyhtiössä Oy Snellman Ab ei myöskään ole osakassopimuksia.

17. Lunastusvelvollisuus ja omien osakkeiden hankinta

Kun osake siirtyy uudelle osakkeenomistajalle, on yhtiöllä ensisijainen ja nykyisillä osakkeenomistajilla toissijainen lunastusoikeus seuraavasti:

- Lunastettaessa vahvistetaan osakkeen hinta laskemalla substanssi- ja tuottoarvon painotettu keskiarvo, jonka tilintarkastajat ovat laskeneet viimeisen vuosittain tarkastuksen yhteydessä ja jonka hallitus on hyväksynyt. Tuottoarvon laskelman korkona käytetään hallituksen vahvistamaa sisäistä korkoa.
- Osakkeen siirtymisestä uudelle omistajalle on ilmoitettava välittömästi yrityksen hallitukselle tai konsernijohtajalle. Hallituksen on tämän jälkeen neljäntoista päivän kuluessa ilmoituksen saapumisesta selvitettävä jos yritys aikoo lunastaa osakkeen. Ilmoitus osakkeen siirtymisestä uudelle omistajalle sekä miten yritys aikoo käyttää lunastusoikeuttaan, on ilmoitettava nykyisille osakkeenomistajille kirjallisesti. Jos yritys ei käytä lunastusoikeuttaan on nykyisten osakkeenomistajien, jotka aikovat käyttää omaa lunastusoikeuttaan, esitettävä lunastusvaatimuksensa hallitukselle tai konsernijohtajalle. Tämän on tapahduttava yhden kuukauden sisällä siitä, kun ilmoitus osakkeen siirtymisestä on saatu. Hallituksen on tämän jälkeen yhden viikon kuluessa viimeksi mainitusta päivämäärästä ilmoitettava kenelle osake on siirtynyt, mitä lunastusvaatimuksia on tehty ja kenen toimesta.
- Jos useammat osakkeenomistajat esittävät lunastusvaatimuksen on osakkeet jaettava heidän välillään suhteessa heidän osakeomistukseensa luovutusajankohtana ja mahdolliset loput arpoamalla. Lunastushinta on suoritettava neljäntoista päivän kuluessa lunastusvaatimuksen tekemisestä.
- Erimielisyyksissä koskien lunastusoikeutta tai lunastushintaa asian ratkaisee yrityksen tilintarkastajan lausunto. Mahdolliset riita-asiat ratkaistaan välimiesmenettelyssä, jolloin välimiehen nimittää yrityksen tilintarkastaja. Selvityksen kustannukset maksaa yritys.
- Yritys voi jaettavilla varoilla hankkia omia osakkeita. Tällöin osakkeen lunastushinta lasketaan samoin kuin kohdassa 1 on kuvattu.
- Lunastusoikeus A- ja B-osakkeisiin ei synny siirrettäessä suoraan alenevassa sukupolvessa olevalle henkilölle.

Yllämainittu ehto on kirjattava osaketodistukseen, osakekirjaan ja mahdollisesti annettavaan väliaikaistodistukseen.

18. Tiedottaminen

Snellmanin tuloksesta, toiminnasta ja lähiajan näkemyksistä raportoidaan kolmen kuukauden välein. Tällainen ns. pitkä kvartaaliraportti toimitetaan sähköpostitse tai pyynnöstä postitse osakkeenomistajille. Kvartaaliraportista tehdään ns. lyhyempi versio, joka raportoidaan yhtiön sisäisesti koko henkilökunnalle. Kvartaaliraporttia ei kuiten-

kaan julkaista yhtiön kotisivuilla, eikä julkisissa tiedotusvälineissä.

Yhtiö julkaisee tilikausittain tilinpäätöstiedotteen ja vuosikertomuksen. Tilinpäätös lähetetään osakkeenomistajille yhtiökokouksen kutsun yhteydessä. Vuosikertomus jaetaan yhtiökokouksessa ja postitetaan osakkeenomistajille noin kuukauden kuluessa yhtiökokouksesta. Vuosikertomus toimitetaan myös asiakkaille ja muille avainasemassa oleville yhteistyökumppaneille ja sidosryhmille. Vuosikertomus on vapaasti jaettavissa oleva tiedote ja sitä voidaan tilata yhtiöltä ja se on luettavissa myös yhtiön kotisivuilla.

Yhtiössä on erilaisia henkilökunnalle, asiakkaille, tuottajille ja omistajille tarkoitettuja painettuja julkaisuja. Näissä kerrotaan yhtiön taloudellisesta tilanteesta lähinnä menneisyyden ja nykyhetken valossa.

Kuukausittaista yhtiön tulosta ja toiminnan kehitystä seurataan erilaisin taloudellisin ja toiminnallisin raportein. Kuukausikohtainen raportointi on vain operatiivisen organisaation ja hallituksen käytävissä. Organisaatio laatii myös lyhyen kuukausittaisen katsauksen, joka jaetaan operatiiviselle organisaatiolle ja hallitukselle.

Yhtiön sisäisistä asioista tiedotetaan yhteisissä konsernijohtajan tai toimialajohtajien vetämissä tiedotustilaisuuksissa sen lisäksi mitä toimiva organisaatio kanavoi operatiivista informaatiota. Tiedottaminen perustuu oman henkilökunnan luotettavuuteen ja sen mukaisesti isoista päätöksistä ja tiedottamisesta huolehditaan aina ensin omalle henkilökunnalle.

Konsernin ulkoinen tiedottaminen on konsernijohtajan vastuulla. Erityisesti kriisitilanteissa tiedottaminen kanavoidaan aina konsernijohtajan kautta. Muu kuin kriisitilanteisiin liittyvä ulkoinen tiedottaminen on myös konsernijohtajan vastuulla ja suoritetaan ensisijaisesti konsernin tiedottajien kautta. Erityisasemassa olevat tiedottamiset, esim. markkinointiin tai alkutuotantoon liittyvät asiat tiedotetaan omia ammatillisia kanavia hyväksikäyttäen. Ulkoisesta tiedottamisesta on annettu erillinen ohjeistus.

Konsernin sisäinen tiedotus on myös konsernijohtajan vastuulla ja siinä hän käyttää apuna ja jakelun suorittajana ensisijaisesti talousosastoa ja henkilöstöhallintoa. Talousosasto suorittaa kaiken tilinpäätöksiin ja taloudellisiin asioihin kohdistuvan tiedon jakamisen. Sisäinen tiedottaja ja tiedotustiimi suorittavat kaiken muun sisäisen informaation jakamisen. Sisäisen informaation jakelusta on erillinen ohjeistus.

19. Omistajien toimielimet

Omistajat ovat muodostaneet omistustensa hoitamiseen kaksi osakeyhtiölain ulkopuolella olevaa toimielintä, perheneuvoston ja omistajaneuvoston.

19.1. Perheneuvosto

Perheneuvoston toiminnalla osakkeenomistajat edistävät aktiivista omistajuutta. Perheneuvoston rooli on olla yhtiön omistajuuteen sitouttava elin. Perheneuvostolla ei ole päätösvaltaa eikä hallinnointioikeutta yhtiön asioiden suhteen.

Perheneuvosto kokoontuu puheenjohtajansa kutsumana muutamia kertoja vuodessa. Yhtiökokous voi hallituksen ehdotuksen mukaisesti siirtää yhtiön voittovaroista perheneuvoston jaettavaksi lahjoituksina hyväntekeväisyyteen tai muutoin yhtiön arvopohjaa tukevaan toimintaan. Perheneuvosto antaa lahjoituksista selvityksen yhtiön hallitukselle.

Perheneuvosto nimittää tarvittaessa eri komiteat hoitamaan mm. lahjoituksia, perheisiin liittyviä asioita tai muita omistajia yhdistäviä asioita.

19.2. Omistajaneuvosto

Omistajaneuvosto seuraa läheltä yhtiön toimintaa ja voi tarvittaessa edustaa omistajien yhteistä näkemystä silloin kun hallitus tahtoo saada päätöksensä ankkuroitua vahvemmin omistajien kanssa. Tällaisista asioista on kuvaus kohdassa 5.

Yhtiökokous päättää periaatteista jonka mukaan Omistajaneuvoston jäsenet valitaan tai vaihtoehtoisesti valinta suoritetaan yhtiökokouksessa.

20. Voimaantulo

Tämä ”Snellman-konsernin hyvä hallintomalli” astuu voimaan hallituksen hyväksymänä ensimmäistä kertaa 1.9.2008. Sen jälkeen hallitus vahvistaa sen ja hyväksyy siihen mahdollisesti tehdyt muutokset aina vuosittain hallituskautensa alussa.

TILINPÄÄTÖS
2012

KONSERNIN AVAINLUVUT

	IFRS 31.12.2012	IFRS 31.12.2011	IFRS 31.12.2010	IFRS 31.12.2009	IFRS 31.12.2008
Liikevaihto, milj. euroa	264	233	191	173	148
Liikevaihdon muutos %	14 %	22 %	10 %	17 %	10 %
Liikevoitto, milj. euroa	13,8	11,9	14,8	10,6	7,2
% liikevaihdosta	5,2 %	5,1 %	7,7 %	6,1 %	4,8 %
Voitto ennen veroja, milj. euroa	12,5	10,5	12,9	9,1	5,5
% liikevaihdosta	4,7 %	4,5 %	6,8 %	5,3 %	3,7 %
Tilikauden tulos, milj. euroa	9,4	7,9	9,6	6,6	3,9
% liikevaihdosta	3,6 %	3,4 %	5,0 %	3,8 %	2,7 %
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI) %	14,1 %	14,1 %	18,4 %	14,9 %	12,4 %
Oman pääoman tuotto (ROE) %	18,9 %	17,2 %	23,9 %	20,0 %	13,8 %
Omavaraisuus %	35,0 %	36,5 %	40,3 %	33,3 %	30,7 %
Investoinnit koneistoon ja laitokseen, milj. euroa	25,2	17,2	7,6	17,5	13,9
Korolliset velat, milj. euroa	61,5	47,6	39,3	47,7	45,1
Henkilötyövuodet (FTE)	807	742	645	636	585
Henkilöstö vuoden lopussa *	1104	1087	930	889	887
* josta vuokratyövoimaa	32	35	18	13	28

SELITYS

Nettotulos Liiketulos - rahoitustuotot ja -kulut - verot

Oman pääoman tuotto (ROE-%) Nettotulos * 100

Oma pääoma (keskimäärin tilikaudella)

Sijoitetun pääoman tuotto (ROI-%) (Nettotulos + rahoituskulut + verot) * 100

Sijoitettu pääoma keskimäärin

Omavaraisuus (%) Oma pääoma

Taseen loppusumma - saadut ennakot

KONSERNIN IFRS-TILINPÄÄTÖS

KONSERNITASE

1000 euroa	Liite	31.12.2012	31.12.2011
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	1	74 453	61 235
Liikearvo	2	23 331	23 331
Muut aineettomat hyödykkeet	2	5 838	2 511
Muut rahoitusvarat	3	634	449
Laina- ja muut saamiset	4	2 028	1 800
Laskennalliset verosaamiset	5	1 083	787
		107 367	90 112
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	6	16 194	15 978
Myyntisaamiset ja muut saamiset	7	22 077	19 419
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat		406	415
Rahoitusarvopaperit	8	5	0
Rahavarat	9	4 432	2 742
		43 115	38 554
VARAT YHTEENSÄ	15	150 482	128 666
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
Oma pääoma			
Osakepääoma	10	627	627
Käyvän arvon rahasto		-4 322	-2 744
Muuntoerot		365	275
Kertyneet voittovarot		45 550	40 250
Kauden voitto		9 261	7 459
		51 481	45 867
Vähemmistön osuus		1 202	1 063
Oma pääoma yhteensä		52 683	46 930
Pitkäaikaiset velat			
Korolliset velat	11	40 938	35 115
Muut rahoitusvelat	12	6 016	3 851
Laskennalliset verovelat	5	2 665	2 455
		49 619	41 421
Lyhytaikaiset velat			
Ostovelat ja muut velat	13	27 009	26 809
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat		322	614
Muut lyhytaikaiset rahoitusvelat	14	261	411
Korolliset velat	11	20 588	12 482
		48 179	40 316
Velat yhteensä		97 799	81 737
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ	15	150 482	128 666

KONSERNITULOSLASKELMA

1000 euroa	Liite	2012	2011
Liikevaihto	16	264 117	232 563
Liiketoiminnan muut tuotot	17	1 232	1 402
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varaston muutos		-459	1 813
Valmistus omaan käyttöön		236	176
Aineiden ja tarvikkeiden käyttö	18	-150 107	-133 614
Henkilöstökulut	19	-45 045	-39 928
Poistot	20	-8 701	-8 019
Liikearvon alentuminen	20		
Liiketoiminnan muut kulut	21	-47 426	-42 476
Liikevoitto		13 848	11 917
Rahoitustuotot	23	860	719
Rahoituskulut	23	-2 188	-2 153
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		12 520	10 483
Laskennalliset verot	24	-426	54
Tuloverot	24	-2 661	-2 655
Tilikauden voitto		9 432	7 881
Tilikauden voiton jakautuminen			
Emoyhtiön omistajille		9 261	7 459
Vähemmistölle		172	423
Yhteensä		9 432	7 881

KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA

1000 euroa	2012	2011
Tilikauden voitto	9 432	7 881
Muut laajan tuloksen erät		
Rahavirran suojaukset	-1 578	-2 746
Muuntoerot	89	15
Tilikauden laaja tulos yhteensä	7 944	5 150
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen:		
Emoyhtiön osakkeenomistajille	7 772	4 727
Vähemmistölle	172	423
Yhteensä	7 944	5 150

LASKELMA OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA

1000 euroa	Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva oma pääoma					Vähemmistön osuus	Oma pääoma yhteensä
	Osake pääoma	Käyvän arvon rahasto	Muunto-erot	Kertyneet voittovarot	Yhteensä		
Oma pääoma 1.1.2011	627	2	261	43 045	43 934	994	44 929
Yrityssosto						-373	-373
Muutos vähemmistöosuudessa				-19	-19	19	
Muut muutokset				-120	-120		-120
Osingonjako				-2 646	-2 646		-2 646
Omien osakkeiden hankinta				-10	-10		-10
Tilikauden laaja tulos		-2 746	15	7 459	4 727	423	5 150
Oma pääoma 31.12.2011	627	-2 744	275	47 709	45 867	1 063	46 930
Yrityssostot						-49	-49
Muutos vähemmistöosuudessa				-17	-17	17	
Muut muutokset				-120	-120		-120
Osingonjako				-1 993	-1 993		-1 993
Omien osakkeiden hankinta				-29	-29		-29
Tilikauden laaja tulos		-1 578	89	9 261	7 772	172	7 944
Oma pääoma 31.12.2012	627	-4 322	365	54 811	51 481	1 202	52 683

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA

1000 euroa	2012	2011
Liiketoiminnan rahavirta		
Liikevoitto	13 848	11 924
Liikevoiton korjaukset	8 704	8 019
Käyttöpääoman muutokset	-3 425	-2 253
Maksetut korot	-848	-1 012
Saadut korot	398	392
Saadut osingot	1	1
Muut rahoituserät	-879	-819
Maksetut verot	-2 791	-2 780
	15 007	13 473
Investointien rahavirta		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-25 202	-17 181
Luovutusvoitto aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	262	404
Myönnettyt lainat	-153	0
Pitkäaikaiset saamiset IFRS	331	53
Lainasaamisten takaisinmaksut	235	68
Investoinnit muihin sijoituksiin	-488	-156
Luovutusvoitot muista sijoituksista	0	376
Tytärtyhtiöiden ostetut osakkeet	-44	-5 022
	-25 058	-21 457
Rahoituksen kassavirta		
Omien osakkeiden ostot	-29	0
Lyhytaikaisten lainojen muutos	7 079	837
Pitkäaikaisten lainojen nostot	16 750	32 104
Pitkäaikaisten lainojen maksut	-9 578	-27 426
Pitkäaikaiset velat IFRS	-441	-1 181
Lahjoitukset	-120	-120
Osinkojen maksut	-1 993	-2 646
	11 669	1 567
Rahavarojen muutos	1 617	-6 417
Rahavarat 1.1.	2 742	9 159
Valuuttakurssien muutos	78	0
Rahavarat 31.12.	4 437	2 742
Lyhytaikaisien saamisien muutokset	-2 746	2 860
Vaihto-omaisuuden muutokset	-217	-2 763
Lyhytaikaisien velkojen muutokset	-462	-2 350
	-3 425	-2 253

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

KONSERNIN PERUSTIEDOT

Snellman-konsernin emoyhtiö, Oy Snellman Ab, on suomalainen, perheomistuksessa oleva osakeyhtiö, jonka kotipaikka on Pietarsaari. Yhtiön osakkeet eivät ole noteerattuja. Jäljennös konsernitilinpäätöksestä on saatavissa internetsivuilta www.snellmangroup.fi tai 1.4.2013 lähtien konsernin emoyhtiön pääkonttorista osoitteesta Kuusisaarentie 1, PL 113, 68600 PIETARSAARI. Konsernin tytäryhtiöt valmistavat ja markkinoivat elintarvikkeita, erityisesti liha-alan tuotteita, lihavalmisteita, valmisruokaa, erilaisia elintarviketuotteita suurkeittiösektorille sekä eläinruokaa erikoisliikkeille ja kasvattajille. Konsernin markkina-alue on Suomi ja Ruotsi, osa viedään myös Skandinavian ulkopuolelle. Konsernilla on myös toimintaa Tanskassa ja Norjassa. Konserni jakaantuu viiteen liiketoiminta-alueeseen: Lihanjälöstus, Valmisruoka, Trading, Panini ja Eläinruoka. Julkaistava tilinpäätös on vahvistettu yhtiökokouksessa 15.3.2013.

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Laatimisperiaatteet

Konsernitilinpäätös on laadittu Euroopan unionissa hyväksyttyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards) mukaisesti. Sitä laadittaessa on noudatettu 31.12.2012 voimassa olevia IAS- ja IFRS-standardeja sekä SIC- ja IFRIC-tulkintoja.

Tilinpäätöstiedot esitetään tuhansina euroina, ellei ole muuta kerrottu.

Tilinpäätöksen laatiminen IFRS-standardien mukaisesti edellyttää konsernin johdolta tiettyjen arvioiden tekemistä ja harkintaa koskien laatimisperiaatteita. Tieto johdon käyttämästä harkinnasta koskien tilinpäätöstä on esitetty kohdassa "Johdon tekemät tilinpäätöksen laatimisperiaatteet".

Tytärytytykset

Konsernitilinpäätökseen sisältyvät emoyritys Oy Snellman Ab ja sen kaikki tytäryhtiöt. Hankitut tytäryhtiöt yhdistellään konsernitilinpäätökseen hankintahetkestä lähtien.

Keskinäinen osakkeenomistus on eliminoitu hankintamenomennelmällä. Kaikki konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset, velat ym. on eliminoitu konsernitilinpäätöksestä. Tilikauden voiton on jakautettu emoyhtiön omistajille ja vähemmistölle tuloslaskelmassa ja vähemmistölle kuuluva osuus omista pääomista esitetään omana eräänään taseessa oman pääoman osana. Tytäryhtiön hankinnoissa hankintamenon ja hankitun oman pääoman välinen erotus kirjataan liikearvoksi.

Osakkuusyhtiö

Osakkuusyhtiö on yhtiö, jossa konsernilla on merkittävä vaikutusvalta. Merkittävä vaikutusvalta syntyy kun konserni omistaa enemmän kuin 20 % äänioikeudesta. Joulukuussa 2012 ostettiin osuuksia Jeppo Biogas Ab:stä, jolloin omistajuudeksi tuli 22,5 %. Osakkuusyhtiön tulosta ei ole huomioitu konsernin tuloksessa, koska sen toiminta ei tilinpäätöshetkellä vielä ollut käynnistynyt.

Ulkomaan rahan määraisten erien muuttaminen

Konsernitilinpäätös on esitetty euroina, joka on emoyhtiön toimintavaluutta.

Ulkomaisten konserniyritysten tilinpäätösten muuttaminen

Ulkomaisten konserniyritysten tuloslaskelmat on muutettu euroiksi käyttäen tilikauden keskipäivän ja taseet tilinpäätöspäivän kurssia käyttäen. Tilikauden tuloksen muuttaminen eri kursseilla tuloslaskelmassa ja taseessa aiheuttaa muuntoeron, joka kirjataan omaan pääomaan. Ulkomaisten tytäryritysten hankintamenon eliminoinnista sekä hankinnan jälkeen kertyneiden oman pääoman erien muuttamisesta syntyneet muuntoerot kirjataan omaan pääomaan.

Ulkomaisten yksiköiden hankinnasta syntyvä liikearvo ja kyseisten ulkomaisten yksiköiden varojen ja velkojen kirjanpitoarvoihin hankinnan yhteydessä tehtävät käyvän arvon oikaisut on muutettu euroiksi tilinpäätöspäivän kurssia käyttäen.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet esitetään alkuperäisten hankintahintojen ja kertyneiden poistojen erotuksena vähennettynä mahdollisilla arvonalentumisilla. Mikäli käyttöomaisuushyödyke koostuu useammasta osasta, joiden taloudelliset vaikutusajat ovat eri pituiset, kukin osa käsitellään erillisenä hyödykkeenä.

Poistot lasketaan tasapoistoina arvioidun taloudellisen vaikutusajan mukaan seuraavasti:

• Rakennukset	20 vuotta
• Rakennustekniikka	15 vuotta
• IT-laitteisto	4 vuotta
• Kulkuneuvot	5 vuotta
• Kevyet rakenteet, koneet ja laitteet	7-15 vuotta
• Muut aineelliset omaisuudet	20 vuotta
• Maa-alueet	Ei poistoja

Aineettomat hyödykkeet

Liikearvo

IFRS 3 -standardin sääntöjen mukaan, konserni on ottanut kantaa hankintamenojen kohdistamiseen tytäryhtiöiden hankinnoissa, jotka ovat tapahtuneet 1.1.2007 jälkeen. Hankintamenon ja vastaanotetun nettovarallisuuden ero on kirjattu liikearvoksi. Liikearvo testataan vuosittain mahdollisen arvonalentumisen varalta. Tätä tarkoitusta varten liikearvo on laskettu rahavirtaa tuottaville yksiköille, jotka pääasiassa seuraavat liiketoiminta-alueiden rajoja kyseisissä maissa. Liikearvo arvostetaan alkuperäiseen hankintamenoa vähennettynä arvonalentumisilla.

Tutkimus- ja kehittämismenot

Tutkimus- ja kehittämismenot kirjataan tuloslaskelmaan kuluksi. Vuoden aikana aloitetun kehitysprojektin kuluja on yhteensä kirjattu 144 t€.

Muut aineettomat hyödykkeet

Ne aineettomat hyödykkeet, joilla on rajallinen taloudellinen vaikutusaika, kirjataan tasapoistoina kuluksi tuloslaskelmaan niiden arvioitun taloudellisen vaikutusajan mukaan.

Poistoajat ovat:

- Know how 10 vuotta
- ERP-järjestelmä 10 vuotta
- Muut IT-ohjelmat 4 vuotta

Aktivoidut palkat

Suorat työpalkkiot, jotka kuuluvat rakennuksen rakentamiseen on aktivoitu ja poistetaan rakennuksen taloudellisen elinkaaren mukaan. Epäsuorat palkat on siirretty tuloslaskelmaan. Projektiryhmän vuoden aikainen työ, koskien ERP-järjestelmän käyttöönottoa, on aktivoitu 583 t€.

Vieraan pääoman menot

Vieraan pääoman menot on kirjattu kuluksi tilinpäätökseen, paitsi hankinnat, joiden toteutuminen kestää yli vuoden, jolloin menot aktivoidaan ko. hankintaan.

Julkiset avustukset

Sellaiset avustukset, jotka on saatu syntyneiden menojen korvaukseksi, tuloutetaan tuloslaskelmaan samalla kun avustuksen kohteeseen liittyvät menot merkitään kuluksi. Tällaiset avustukset esitetään liiketoiminnan muissa tuotoissa. Konserni ei ole vastaanottanut investointitukea laskentakaudella.

Vuokrasopimukset

Aineellisia hyödykkeitä koskevat vuokrasopimukset, joissa konsernilla on olennainen osa omistamiselle ominaisista riskeistä ja eduista, luokitellaan rahoitusleasingsopimuksiksi. Rahoitusleasingsopimuksella hankitusta hyödykkeestä tehdään poistot hyödykkeen taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Maksettavat leasingvuokrat jaetaan rahoitusmenoon ja velan vähennykseen vuokra-aikana. Vuokraveloitteet sisältyvät korollisiin velkoihin.

Vuokrasopimukset, joissa riskit jäävät vuokralle antajalle, käsitellään muina vuokrasopimuksina. Näiden vuokrasopimusten perusteella suoritettavat vuokrat kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan.

Arvonalentumiset

Aineelliset ja aineettomat omaisuuserät

Konserni arvioi tilinpäätöspäivänä, onko viitteitä siitä, että jonkin omaisuuserän arvo on alentunut. Siinä tapauksessa lasketaan kerrytettävissä oleva rahamäärä ja omaisuuserän arvo alennetaan. Kerrytettävissä oleva rahamäärä lasketaan vuosittain liikearvosta. Arvonalentumistarvetta tarkastellaan rahavirtaa tuottavien yksikköjen tasolla.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenoa tai sitä alhaisempaan arvioituun myyntihintaan. Hankintameno määritellään FIFO-menetelmällä. Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden hankintameno muodostuu raaka-aineista, muuttuvista menoista sekä pysyvistä menoista.

Biologiset hyödykkeet

Konsernin omistuksessa olevat elävät eläimet on hinnoiteltu arvoon, joka on lähellä markkinahintaa. Välituseläimet, joiden elinikä on 1-2 vuotta ja joiden myyntiarvo on matala, on kirjattu vuosikuluna.

Rahoitusvarat ja rahoitusvelat

Rahoitusvarat

Konserni luokittelee rahoitusvaransa seuraaviin ryhmiin: käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat, lainat ja muut saamiset ja myytävissä olevat rahoitusvarat. Luokittelu tapahtuu rahoitusvarojen hankinnan tarkoituksen perusteella, ja ne luokitellaan alkuperäisen hankinnan yhteydessä.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat

Tähän ryhmään on sisällytetty ns. basis-swap, johdannainen ei ole suojaava, valuuttajohdannaiset sekä noteeratut osakkeet.

Muihin laajaan tulokseen kirjattavat rahoitusvarat

Tähän ryhmään on sisällytetty korkoswapit, jotka muodostavat kor-suojan konsernin lainasalkkua vastaan.

Lainat ja muut saamiset

Tähän ryhmään kuuluvat rahoitusvarat jaetaan lyhyt- ja pitkäaikaisiin rahoitusvaroihin; pitkäaikaisiin, mikäli ne erääntyvät yli 12 kuukauden kuluttua.

Rahavarat

Rahavarat koostuvat käteisestä rahasta ja pankkitalletuksista. Käytetty limiitti tilinpäätösajankohtana on kirjattu korollisiin velkoihin.

Rahoitusvelat

Rahoitusvelkoja sisältyy pitkä- ja lyhytaikaisiin velkoihin, ja ne voivat olla korollisia tai korottomia.

Rahoitusvarojen arvonalentuminen

Konserni arvioi jokaisena tilinpäätöspäivänä, onko olemassa näyttöä arvon alentumisesta.

Myyntisaamisista kirjataan arvonalentumistappio, kun on arvioitava, että myyntisaaminen on menetetty. Mikäli arvonalentumistappion määrä pienenee jollakin myöhemmällä tilikaudella, ja vähennyksen voidaan objektiivisesti katsoa liittyvän arvonalentumisen kirjaamisen jälkeiseen tapahtumaan, kirjattu tappio perutaan tulosaikutteisesti.

Johdannaissopimukset

Johdannaissopimukset merkitään kirjanpitoon käypään arvoon. Voittot ja tappiot, jotka syntyvät käypään arvoon arvostamisesta, käsitellään kirjanpidossa johdannaissopimuksen käyttötarkoituksen määrittämällä tavalla. Konserni on osittain soveltanut IAS 39:n mukaista suojauslaskentaa ja osittain käyttänyt koronvaihtoa varten hankittuja johdannaissopimuksia (ns. basis swap -sopimukset).

Tuloutusperiaatteet

Liikevaihto sisältää tuotteiden ja palveluiden sekä raaka-aineiden ja tarvikkeiden myynnistä saadut tuotot oikaistuna välillisillä veroilla, alennuksilla ja valuuttamääräisen myynnin kurssieroilla.

Tavarat ja palvelut

Tuotot tavaroiden myynnistä kirjataan, kun tavaroiden omistamiseen liittyvät riskit ja edut ovat siirtyneet ostajalle. Tuotot palveluista kirjataan silloin, kun palvelu on suoritettu.

Korot ja osingot

Korkotulot ja -kulut kirjataan tulokseen vaikuttavasti voimassa ollelle laina-ajalle. Saadut osingot kirjataan tuloina kun osingot maksetaan.

Tuloverot

Tuloslaskelman verokulu muodostuu kauden verotettavaan tuloon perustuvasta verosta ja laskennallisesta verosta. Verokulu kirjataan tuloslaskelmaan, paitsi suoraan omaan pääomaan kirjattavien erien osalta, jotka lähinnä koostuvat suojauslaskennassa olevista johdannaisoppimuksista. Veroa oikaistaan mahdollisilla edellisiiin kausiin liittyvillä veroilla.

Laskennalliset verot lasketaan kaikista väliaikaisista eroista kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon välillä. Suurimmat väliaikaiset erot syntyvät aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden poistoista ja hankintojen yhteydessä tehdyistä käypiin arvoihin arvostuksista.

Laskennalliset verot on laskettu käyttämällä tilinpäätöspäivään mennessä säädettyjä verokantoja. Laskennallinen verosaaminen on kirjattu siihen määrään asti, kuin on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää.

Liikevoitto

IAS 1 Tilinpäätöksen esittäminen -standardi ei määrittele liikevoiton käsitettä. Konserni on määrittänyt sen seuraavasti: liikevoitto on nettosumma, joka muodostuu kun liikevaihtoon lisätään liiketoiminnan muut tuotot, vähennetään ostokulut oikaistuna valmiiden ja kesken-eräisten tuotteiden varastojen muutoksella sekä omaan käyttöön valmistuksesta syntyneillä kuluilla, vähennetään työsuhde-etuuksista

aiheutuvat kulut, poistot ja mahdolliset arvonalentumistappiot sekä liiketoiminnan muut kulut. Kaikki muut kuin edellä mainitut tu-
loslaskelmaerät esitetään liikevoiton alapuolella.

Johdon tekemät tilinpäätöksen laatimisperiaatteet
Tilinpäätöstä laadittaessa joudutaan tekemään tulevaisuutta koske-
via arvioita ja oletuksia, joiden lopputulemat voivat poiketa tehdyistä
arvioista ja oletuksista. Lisäksi joudutaan käyttämään harkintaa tilin-
päätöksen laadintaperiaatteiden soveltamisessa. Arviot pohjautuvat
johdon parhaaseen näkemykseen tilinpäätöshetkellä. Mahdolliset
arvioiden ja oletamusten muutokset merkitään kirjanpitoon sillä ti-
likaudella, jonka aikana arviota tai oletamusta korjataan, ja kaikilla
tämän jälkeisillä tilikausilla.

Konsernissa ne keskeiset tulevaisuutta koskevat oletukset ja sellai-
set tilinpäätöspäivän arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät,
jotka aiheuttavat merkittävän riskin varojen ja velkojen kirjanpitoar-
vojen muuttumisesta olennaisesti seuraavan tilikauden aikana, ovat
seuraavat:

Yritysten yhteenliittymissä hankittujen hyödykkei- den käyvän arvon määrittäminen

Merkittävissä yritysten yhteenliittymissä konserni on käyttänyt ulko-
puolista neuvonantajaa arvioitaessa aineellisten ja aineettomien hyö-
dykkeiden käypiä arvoja. Aineettomien hyödykkeiden käyvän arvon
määrittäminen perustuu arvioihin hyödykkeisiin liittyvistä rahavirroista.
Johto uskoo käytettyjen arvioiden ja oletusten olevan riittävän tark-
koja käyvän arvon määrittämisen pohjaksi.

Arvonalentumistestaus

Konsernissa testataan vuosittain kirjattu liikearvo ja ne aineetto-
mat hyödykkeet, joilla on rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika
mahdollisen arvonalentumisen varalta sekä arvioidaan viitteitä ar-
vonalentumisesta edellä laatimisperiaatteissa esitetyn mukaisesti.
Rahavirtaa tuottavien yksiköiden kerrytettävissä olevat rahamäärät
on määritetty käyttöarvoon perustuvina laskelmina. Nämä laskelmat
edellyttävät arvioiden käyttämistä.

Uusien tai muutettujen IFRS-standardien ja IFRIC- tulkintojen so- veltaminen

IASB on julkistanut alla luetellut standardit ja tulkinnat, joiden sovel-

taminen on pakollista vuonna 2013. Konserni on päättänyt olla sovel-
tamatta näitä standardeja aikaisemmin ja ottaa ne käyttöön tulevana
tilikausina.

Konserni ottaa käyttöön vuonna 2013 seuraavat IASB:n julkistamat
standardit:

- Muutos koskien IAS 1 Tilinpäätöksen esittäminen. Muutos vaikuttaa nii-
hin eriin, jotka esitetään kohdassa muut laajan tuloksen erät.
- IFRS 10 Konsernin tilinpäätös, IFRS 11 Yhteisjärjestelyt, IFRS 12 Tilinpää-
töksessä esitettävät tiedot osuuksista muissa yhtiöissä, IFRS 13 Käyvän arvon
määrittäminen, IAS 27 (uudistettu 2011) Erilliset tilinpäätökset, IAS 28 (uudis-
tettu 2011) Sijoitukset osakkuusyrityksiin ja yhteisyrityksiin, IAS 19 (muutos)
Työsuhde-etuuudet, IFRS 7 (muutos) Rahoitusinstrumentit. Konserni arvioi, että
muutoksilla ei ole oleellista merkitystä tulevaan konsernitilinpäätökseen.

1. AINEELLISET HYÖDYKKEET

1000 euroa	Maa-alueet	Rakennukset	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	1 308	52 881	59 135	1 126	9 175	123 624
Lisäykset		11 593	7 960	252	10 555	30 360
Siirto ryhmien välillä		32	-32			
Kurssierot		37	78			115
Tytäryhtiön osto						
Vähennykset			662		8 545	9 207
Hankintameno 31.12.	1 308	64 543	66 478	1 378	11 185	144 892
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.		25 309	36 912	529		62 750
Kurssierot		2	16			18
Tytäryhtiön osto						
Vähennykset			262			262
Siirto ryhmien välillä						
Laskentakauden poistot		2 678	5 554	61		8 293
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	0	27 990	42 220	590	0	70 800
Arvonkorotukset 31.12.	25	336				361
Kirjanpitoarvo 31.12.2012	1 332	36 889	24 258	789	11 185	74 453
Kirjanpitoarvo 31.12.2011	1 332	27 908	22 223	597	9 175	61 235

Rahoitusleasingsopimuksella hankittu omaisuus sisältyy Koneet ja kalusto -ryhmään. Omaisuuden kirjanpitoarvo oli 5,5 milj. euroa.

2. AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

1000 euroa	Aineettomat oikeudet	Konserni-liikearvo	Ennakko-maksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	4 354	23 419	1 173	28 946
Lisäykset	685		3 061	3 746
Kurssierot	3			3
Vähennykset	16		27	43
Hankintameno 31.12.	5 027	23 419	4 206	32 652
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	3 016	88		3 104
Kurssierot	19			19
Laskentakauden poistot	359			359
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	3 395	88	0	3 483
Kirjanpitoarvo 31.12.2012	1 632	23 331	4 206	29 169
Kirjanpitoarvo 31.12.2011	1 338	23 331	1 173	25 842

3. MUUT RAHOITUSVARAT

1000 euroa	2012	2011
Lainat ja muut saamiset (noteeraamattomia osakkeita ja osuuksia), EUR	634	449
Yhteensä	634	449

4. LAINASAAMISET JA MUUT SAAMISET

1000 euroa	2012	2011
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat		
Pitkäaikaiset johdannaissopimukset ei suojauslaskennassa	3	2
Lainasaamiset asiakkailta, EUR	2 014	1 783
Lainasaamiset, muut, EUR	11	16
Yhteensä	2 028	1 800

5. LASKENNALLISET VEROSAAMISET JA -VELAT

Laskennallisten verojen muutokset vuonna 2012, 1000 euroa	1.1.2012	Kirjattu tulos- laskelmaan	Kirjattu muuhun laajaan tulokseen	31.12.2012
Laskennalliset verosaamiset:				
Käyvän arvon muutokset	790	-21	628	1 396
Muut erät	-3	-311		-314
Yhteensä	787			1 083
Laskennalliset verovelat:				
Käyvän arvon muutokset	116		-116	0
Poistoerot	-2 359	-189		-2 548
Muut erät	-211	95		-116
Yhteensä	-2 455	-94	-116	-2 665
Laskennallisten verojen muutokset vuonna 2011, 1000 euroa	1.1.2011	Kirjattu tulos- laskelmaan	Kirjattu muuhun laajaan tulokseen	31.12.2011
Laskennalliset verosaamiset:				
Käyvän arvon muutokset	241	-28	577	790
Muut erät		-3		-3
Yhteensä	241	-30	577	787
Laskennalliset verovelat:				
Käyvän arvon muutokset	-199		315	116
Poistoerot	-2 536	177		-2 359
Muut erät	-115	-96		-211
Yhteensä	-2 851	81	315	-2 455

6. VAIHTO-OMAISUUS

1000 euroa	2012	2011
Aineet ja tarvikkeet	7 703	7 120
Keskeneräiset tuotteet	1 185	929
Valmiit tuotteet	7 306	7 929
Yhteensä	16 194	15 978

7. MYYNTISAAMISET JA MUUT SAAMISET

1000 euroa	2012	2011	
Myyntisaamiset	19 479	17 458	
Lainasaamiset	78	93	
Muut saamiset	1 445	1 221	
Siirtosaamiset	1 004	614	
Yhteensä	22 006	19 386	
Johdannaissopimukset - suojauslaskennassa	1	0	
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat			
Johdannaissopimukset - ei suojauslaskennassa	70	32	
Yhteensä	22 077	19 419	
Lyhytaikaiset saamiset jakautuivat valuuttoihin seuraavasti:	2012	2011	
EUR	18 741	17 255	
SEK	2 168	1 718	
RUB	1 166	445	
DKK	3	0	
Yhteensä	22 077	19 419	
Myyntisaamisten ikäjakauma ja luottotappioksi kirjatut erät:			
Per 31.12.2010	2011	Luottotappiot	Netto 2011
Erääntymättömät	17 128		17 128
Erääntyneet			
Alle 7 päivää	39		39
7-14 päivää	36		36
15-21 päivää	35		35
22-45 päivää	84		84
Yli 45 päivää	136	141	277
	17 458	141	17 599
Per 31.12.2011	2012	Luottotappiot	Netto 2012
Erääntymättömät	18 669		18 669
Erääntyneet			
Alle 7 päivää	237		237
7-14 päivää	48		48
15-21 päivää	79		79
22-45 päivää	252		252
Yli 45 päivää	194	52	246
	19 479	52	19 531

8. ARVOPAPERIT

1000 euroa	2012	2011
Lainat ja muut saamiset	5	0
Yhteensä	5	0

9. RAHAVARAT

1000 euroa	2012	2011
Käteinen raha ja pankkitilit	4 432	2 742
Yhteensä	4 432	2 742

10. OMA PÄÄOMA

Ulkona olevat osakkeet	2012	2011
A-osakkeet	239 780	240 000
B-osakkeet	129 000	129 000

Emoyhtiön voitonjakokelpoinen oma pääoma, 1 000 euroa

Konsernin emoyhtiö on tilikauden aikana yhtiökokouksen 16.3.2012 valtuuttamana ostanut 220 omaa osaketta. Osakkeiden hankintahinta oli 29 062 €. Emoyhtiön omien osakkein osakemäärä 31.12.2012 on 220 osaketta. Osakkeiden hankinnalla ei ollut merkittävää vaikutusta omistuksen ja äänioikeuden jakautumiseen.

Emoyhtiön voitonjakokelpoinen oma pääoma, 1 000 euroa	2012	2011
Voitto edellisiltä tilikausilta	30 273	26 099
Tilikauden voitto	6 022	6 316
Yhteensä	36 295	32 415

Tilikaudella jaettu osakekohtainen osinko	2012	2011
Osinko/osake, EUR	5,40	7,17
Emoyhtiön jakama osinko, 1 000 euroa	1 993	2 646

Hallitus on ehdottanut 15.3.2013 pidettävälle yhtiökokoukselle osinkoa jaettavaksi 8 euroa osakkeelta, yhteensä 2 950 240 euroa.

11. KOROLLISET VELAT

Pitkäaikaiset jaksotettuun hankintamenoön arvostetut rahoitusvelat, 1000 euroa	2012	2011
Lainat rahoituslaitoksilta	37 647	30 401
Eläkelainat		1 800
Rahoitusleasingvelat	3 292	2 913
Yhteensä	40 938	35 115

Lyhytaikaiset jaksotettuun hankintamenoön arvostetut rahoitusvelat	2012	2011
Lainat rahoituslaitoksilta	15 849	7 619
Eläkelainat	1 800	1 800
Muut velat	1 576	1 877
Rahoitusleasingvelat	1 363	1 187
Yhteensä	20 588	12 482

Korolliset velat yhteensä	61 526	47 597
---------------------------	--------	--------

Kiinteäkorkoisia	4 %	10 %
Vaihtuvakorkoisia	96 %	90 %
Keskikorko laskentakauden lopussa	0,95 %	1,98 %

12. MUUT RAHOITUSVELAT

1000 euroa	2012	2011
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa	5 492	3 266
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat		
Johdannaissopimukset - ei suojauslaskennassa	19	53
Muut velat	506	533
Yhteensä	6 016	3 851

13. OSTOVELAT JA MUUT VELAT

Lyhytaikaiset jaksotettuun hankintamenoön arvostettavat rahoitusvelat, 1000 euroa		
	2012	2011
Ostovelat	16 545	16 951
Saadut ennakot	40	0
Muut velat	1 601	1 402
Siirtovelat	8 822	8 456
Yhteensä	27 009	26 809

Lyhytaikaiset velat jakautuivat valuuttoihin seuraavasti:		
	2012	2011
EUR	24 523	23 806
SEK	2 082	2 419
RUB	386	540
GBP	17	18
USD	0	26
Yhteensä	27 009	26 809

Olennaisimmat erät siirtovelkojen joukossa muodostavat henkilöstökulut ja velkojen korkojen jaksottaminen.

14. MUUT LYHYTAIKAISET RAHOITUSVELAT

1000 euroa	2012	2011
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa	234	368
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat		
Johdannaissopimukset - ei suojauslaskennassa	27	42
Yhteensä	261	411

15. HANKITUT LIIKETOIMINNOT

Laskentavuosi 2012

Konserni on hankkinut lisäomistusta seuraavissa yhtiöissä:

Vähemmistöosuuksien hankinta	Hankinta %	Omistus -%
Suomen Sianjalostus Oy	10,1	97,4

Osakkuusyhtiöiden hankinta	Hankinta %	Omistus -%
Jeppo Biogas Ab	17,5	22,5

Laskentavuosi 2011

Hankitut tytäryhtiöt	Hankintapäivä	Omistus%	Kotipaikka
Icecool Oy	4.4.2011	75	Helsinki
Oy MUSCH Ltd	14.6.2011	81,3	Pedersöre
Kiinteistö Oy Pietarsaaren Havutie	30.6.2011	100	Pietarsaari

Oy Snellman Ab hankki 4.4.2011 omistukseensa osake-enemmistön Icecool Oy:stä. Yhtiö maahantuo ja myy elintarvikkeita välitystuotteina Suomen HoReCa-markkinalle. Kaupan myötä konserni vahvistaa asemaansa mainitulla sektorilla.

Emoyhtiö hankki 14.6.2011 omistukseensa myös osake-enemmistön Oy MUSCH Ltd:stä, joka valmistaa eläinruokaa. Sijoitus parantaa teurastamon sivutuotteiden jatkojalostusketjua.

Kiinteistö Oy Pietarsaaren Havutie hankittiin Snellmanin Lihajalostus Oy:n maa-alueelle pääsyn turvaamiseksi tulevaisuudessa.

Hankitut liiketoiminnot 2011, 1000 euroa	Yhdistämisessä kirjatut käyvät arvot
Aineettomat hyödykkeet	522
Aineelliset hyödykkeet	1 004
Sijoitukset	387
Liikevaihtosaamiset	2 874
Saamiset	2 581
Kassa ja rahavarat	425
Varat yhteensä	7 793
Korolliset velat	3 663
Muut velat	2 415
Velat yhteensä	6 078
Vähemmistön osuus	261
Kauppahinta	4 809
Kauppahinta hankintahetkellä	4 809
Nettovarat	3 355
Kauppahinta	4 809
Hankittujen yritysten rahavarat	425
Rahavirtavaikutus	4 384

Konserni on lisäksi hankkinut lisäosuuksia seuraavissa yrityksissä

Vähemmistöosuuksien hankinta	Hankinta%	Omistus%
Snellman Trading Oy	7	100
Oy Wikholm Food Trade Ltd	23	100
Suomen Sianjalostus Oy	34,7	87

16. LIIKEVAIHTO

1000 euroa	2012	2011
Liikevaihto, tuotteet	264 040	232 513
Liikevaihto, palvelut	78	51
Yhteensä	264 117	232 563

17. LIIKETOIMINNAN MUUT TULOT

1000 euroa	2012	2011
Vuokratuotot	73	55
Käyttöomaisuuden myyntituotot	63	49
Tuotot tehdystä työstä	120	115
Myyntivoitto henkilöstöravintolasta (netto)	299	339
Muut	678	844
Yhteensä	1232	1402

18. AINEIDEN JA TARVIKKEIDEN KÄYTTÖ

1000 euroa	2012	2011
Raaka-aineet ja tarvikkeet	147 585	131 964
Varaston muutos	-682	-948
Ostetut palvelut	3 204	2 598
Yhteensä	150 107	133 614

19. HENKILÖSTÖKULUT

Työsuhde-etuuksista johtuvat kulut	2012	2011
Palkat	36 325	32 190
Eläkekulut	6 026	5 360
Muut henkilösivukulut	2 694	2 378
Yhteensä	45 045	39 928

	2012	2011
Henkilötyövuodet (FTE)	807	742
Henkilöstön määrä vuoden lopussa *	1104	1087
* josta vuokratyövoimaa	32	35

20. POISTOT JA ARVONALENTUMISET

Poistot, 1000 euroa	2012	2011
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet		
Rakennukset	2 677	2 277
Koneet ja kalusto	5 655	5 415
Muut aineelliset hyödykkeet	61	54
Yhteensä	8 392	7 746
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	308	273
Yhteensä	308	273

21. LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT

Tilintarkastajien palkkiot, 1000 euroa	2012	2011
Tilintarkastuspalkkio	56	64
Muut palkkiot	61	77
Yhteensä	117	141

22. TUTKIMUS- JA KEHITTÄMISMENOT

1000 euroa	2012	2011
Tuloslaskelmaan sisältyy kuluksi kirjattuja tutkimus- ja kehittämismenoja	564	547
Yhteensä	564	547

23. RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT

Rahoitustuotot, 1000 euroa	2012	2011
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat		
Valuuttakurssivoitot	38	275
Muutokset käypään arvoon	171	47
Lainat ja muut saamiset		
Osinkotuotot	1	1
Korkotuotot	399	392
Myytävikissä olevat rahoitusvarat		
Myyntivoitto	0	0
Johdonnaissopimukset suojauslaskennassa	8	0
Kurssierot	242	3
Yhteensä	860	719
Rahoituskulut, 1000 euroa	2012	2011
Rahoitusvelat arvostettu jaksotettuun hankintamenoon		
Korkokulut	-659	-1 012
Muut rahoituskulut	-350	-370
Johdonnaissopimukset suojauslaskennassa	-811	-624
Myytävikissä olevat rahoitusvarat		
Muutokset käypään arvoon		
Myyntitappiot	0	0
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat		
Valuuttakurssitappiot	-229	-176
Muutokset käypään arvoon	-15	55
Kurssierot	-124	-26
Yhteensä	-2 188	-2 153

24. TULOVEROT

Tuloslaskelman verot, 1000 euroa	2012	2011
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero	-2 624	-2 681
Vero edellisiltä tilikausilta	-37	26
Laskennalliset verot	-426	54
Yhteensä	3 087	2 602
Tuloslaskelman verojen täsmäytys voittoon ennen veroja		
Voitto ennen veroja	12 520	10 483
Verot laskettuna emoyhtiön 24,5 %:n verokannalla (2011: 26 %)	-3 067	-2 726
Laskennallisten verojen vaikutus emoyhtiön verokantojen muutokseen 26 %:sta 24,5 %:iin.		144
Ulkomaisten tytäryhtiöiden poikkeavat verokannat	12	-5
Verovapaiden tulojen vaikutus	18	71
Verotuksessa vähennyskelvottomien kulujen vaikutus	-27	-132
Kirjaamattomat laskennalliset verosaamiset	13	34
Verot edellisiltä tilikausilta	-37	11
Yhteensä	3 087	2 602

RAHOITUSRISKIEN HALLINTA

Rahoitusriskien hallintaa hoitaa konsernin talousosasto. Konsernin sisäisten riskien suojauksesta sopivat liiketoiminta-alueiden johtajat ja talousosasto keskenään.

Konsernin rahoitusriskien hallinnan tavoitteena on vähentää hintavaihteluista ja muista epävarmuustekijöistä aiheutuvia tulos-, tase- ja rahavirtavaikutuksia sekä varmistaa riittävä maksuvalmius. Pääasialliset rahoitukseen liittyvät riskit ovat korko-, valuutta-, luotto- ja raaka-aineriski. Hallitus ylläpitää tasoa taloudellisten riskien suojaamiseksi.

Korkoriski

Korkoriskit suojataan korkojohdannaisella. Tilinpäätöshetkellä konsernilla oli velkoja suojaavia johdannaisopimuksia 51,3 milj. euron arvosta (31.12.2011: 41,6 milj. euroa). Konsernin korollinen velka 31.12.2012 oli 63,5 milj. euroa (31.12.2011: 47,6 milj. euroa), josta kiinteäkorkoista oli 2,3 milj. euroa (31.12.2011: 5,0 milj. euroa) 4 % (31.12.2011: 10 %). Lisäksi konsernilla on 4,0 milj. euron (31.12.2011: 5,0 milj. euroa) arvosta voimassa olevia johdannaisopimuksia, joilla velkojen korkoperustetta on muutettu tilapäisesti (ns. basis swap -sopimukset). Viimeksi mainitut on kirjattu tulosvaikutteisesti, kun taas muut korkojohdannaiset on kirjattu muihin laajaan tulokseen.

Rahoitusinstrumenttien korkoriskin IFRS 7:n mukainen herkkyysanalyysi

Korkoriskianalyysi perustuu seuraaville olettamuksille: Herkkyysanalyysissä on käytetty kohtuullisena ja mahdollisena pidetyn 1 %:n korkotason muutosta, joka lasketaan vuoden lopun korollisen vaihtuvakorkoisen nettovelan määrälle. Vaihtuvakorkoinen nettovelka 31.12.2012 oli 57,5 milj. euroa (31.12.2011: 40,7 milj. euroa). Vuoden 2012 lopussa korkotason 1 %-yksikön nousu merkitsisi 0,1 milj. euron kasvua konsernin korkokustannuksissa per vuosi.

Valuuttariski

Toiminnasta aiheutuu konsernille toisaalta transaktioriskejä ja toisaalta ulkomaisiin tytäryhtiöihin liittyviä tase-erien muuntoeroriskejä. Suurin osa konsernin kaupallisista liiketapahtumista liittyy ulkomaan liiketoimintaan ja lihatuotteiden vientiin sekä raaka-aineiden ostoihin, jotka suojataan valuuttajohdannaisilla.

Rahoitusinstrumenttien valuuttariskien herkkyysanalyysi IFRS 7:n mukaan

Valuuttojen herkkyysanalyysi perustuu muissa kuin kunkin konserninyhtiön omassa toimintavaluutassa tilinpäätöshetkellä taseessa oleviin rahoitusinstrumentteihin ja niistä johtuviin riskeihin. Valuutamääräiset erät, jotka eivät ole rahoitusinstrumentteja, kuten ennustetut todennäköiset ostot tai myynnit eivät ole mukana herkkyysanalyysissä.

	31.12.2012	31.12.2011
1 000 euroa	NZD, SEK, USD	NZD, SEK,
RUB		USD, GBP
Nettopositio	1698	-1775
Valuuttakurssin 5 %:n vahvistumisen vaikutus tulokseen ennen veroja	89	-93

Herkkyysanalyysissä on oletettu kohtuulliseksi mahdolliseksi valuuttakurssimuutokseksi 5 %:n muutos.

Maksuvalmius- ja jälleenrahoitusriski

Nostamattomia sitovia luottolimiittejä oli vuoden lopussa 7,1 milj. euroa (31.12.2011: 14,2 milj. euroa). Tilinpäätöshetkellä konsernin lainojen keskimaturiteetti oli 5 vuotta.

Viereisen sivun taulukko kuvaa rahoitusvelkojen ja johdannaisinstrumenttien maturiteettianalyysia (luvut diskonttaamattomia).

Rahoitusvelvoitteiden eräpäiväanalyysi

		Eräpäivä 31.12.2012			
1000 euroa		< 1 vuotta	1-5 vuotta	> 5 vuotta	Yhteensä
Lainat	Lyhennykset	17 649	24 378	13 098	55 125
Leasingvelka	Lyhennykset	1 363	2 854	438	4 654
Johdannaisvelat ja -varat	Pääomamaksut	1 575	3 957	220	5 751
Muut velat	Lyhennykset/maksut	12 459	506		12 965
Ostovelat	Maksut	16 545			16 545
Yhteensä	Maksut	49 590	31 694	13 755	95 040

		Eräpäivä 31.12.2011			
1000 euroa		< 1 vuotta	1-5 vuotta	> 5 vuotta	Yhteensä
Lainat	Lyhennykset	9 419	20 421	11 704	41 544
Leasingvelka	Lyhennykset	1 187	2 913		4 100
Johdannaisvelat ja -varat	Pääomamaksut	1 074	2 299	356	3 729
Muut velat	Lyhennykset/maksut	12 425	533		12 958
Ostovelat	Maksut	16 951			16 951
Yhteensä	Maksut	41 056	26 166	12 060	79 282

Luottoriski

Luottoriski on suhteellisen pieni, koska suurin osa tuotteista myydään suurille kauppaketjuille. Talousosasto valvoo muita luottoja ja perintä hoidetaan yhteistyössä perintätoimiston kanssa.

Pääomarakenteen hallinta

Vakavaraisuusasteen pitkäaikainen tavoite on 40 %, mutta se voi laskea tilapäisesti mittavia investointeja ja strategisia hankintoja tehtäessä.

Raaka-aineriski

Vuodenvaihteessa oli suojaus sähkön hinnalle lähivuodeksi sekä öljynsuojaus vuodelle 2013. Liharaaka-aineen hintamuutokset pyritään siirtämään myyntihintoihin mahdollisimman tehokkaasti.

Rahoitusvarojen ja -velkojen arvot luokittain		Käypään arvoon tulosvaikuttei- sesti kirjattavat rahoitusvarat ja -velat	Lainat ja muut saami- set	Rahoitusvelat	Johdannaissopimukset suojauslas- kennassa	Tasearvo yhteensä
1000 euroa 2012	Liite					
Pitkäaikaiset varat						
Muut rahoitusvarat	3		634			634
Johdannaissopimukset	4	3				3
Pitkäaikaiset myyntisaamiset	4		2 026			2 026
Lyhytaikaiset varat						
Myyntisaamiset	7		19 429			19 429
Lainasaamiset	7		78			78
Muut saamiset	7		1 445			1 445
Siirtosaamiset	7		1 004			1 004
Arvopaperit	8		5			5
Johdannaissopimukset	7	70			1	71
Rahavarat	9					4 482
Rahoitusvarat yhteensä		72	24 620			29 176
Pitkäaikaiset velat						
Korolliset velat	11			38 938		38 938
Johdannaissopimukset	12	19			5 492	5 511
Muut velat	12	506				506
Lyhytaikaiset velat						
Korolliset velat	11			22 588		22 588
Ostovelat	13			16 545		16 545
Muut velat	13			1 642		1 642
Siirtosaamiset	13			8 822		8 822
Johdannaissopimukset	14	27			234	261
Rahoitusvelat yhteensä		552		88 535	5 725	94 812
1000 euroa 2011	Liite	Käypään arvoon tulosvaikuttei- sesti kirjattavat rahoitusvarat ja -velat	Lainat ja muut saami- set	Rahoitusvelat	Johdannaissopimukset suojauslas- kennassa	Tasearvo yhteensä
Pitkäaikaiset varat						
Muut rahoitusvarat	3		449			449
Johdannaissopimukset	4	2				2
Pitkäaikaiset myyntisaamiset	4		1 798			1 798
Lyhytaikaiset varat						
Myyntisaamiset	7		17 458			17 458
Lainasaamiset	7		93			93
Muut saamiset	7		1 221			1 221
Siirtosaamiset	7		614			614
Arvopaperit	8					
Johdannaissopimukset	7	32				32
Rahavarat	9					2 742
Rahoitusvarat yhteensä		34	21 633			24 410
Pitkäaikaiset velat						
Korolliset velat	11			35 115		35 115
Johdannaissopimukset	12	53			3 266	3 319
Muut velat	12	533				533
Lyhytaikaiset velat						
Korolliset velat	11			12 482		12 482
Ostovelat	13			16 951		16 951
Muut velat	13			1 402		1 402
Siirtovelat	13			8 456		8 456
Johdannaissopimukset	14	42			368	411
Rahoitusvelat yhteensä		627		74 406	3 635	78 668

Johdannaissopimukset				
1000 euroa				
Johdannaissopimukset, nimellisarvot	2012	2011		
Valuuttajohdannaiset				
- valuuttaswapit	1 000	523		
- valuuttatermiinit	6 039	1 500		
Korkojohdannaiset				
- koronvaihtosopimukset	78 649	73 696		
- korko-optiot	4 008	4 922		
Hyödykejohdannaiset				
- öljytermiinisopimukset	222	0		
- sähkötermiinisopimukset	3 553	3 515		
Johdannaissopimukset, käyvät arvot	2012	2012	2011	2011
	Positiiviset käyvät arvot	Negatiiviset käyvät arvot	Positiiviset käyvät arvot	Negatiiviset käyvät arvot
Valuuttajohdannaiset				
- valuuttaswapit	0	-13	1	-
- valuuttatermiinit	72	-14	32	-42
Korkojohdannaiset				
- koronvaihtosopimukset	0	-5349	0	-3216
- korko-optiot	0	0	2	-
Hyödykejohdannaiset				
- öljytermiinisopimukset	0	-19	-	-
- sähkötermiinisopimukset	1	-376	-	-472
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa	2012	2012	2011	2011
	Nimellisarvo	Käypien arvojen tehokas osuus	Nimellisarvo	Käypien arvojen tehokas osuus
Korkojohdannaiset				
- koronvaihtosopimukset	74 641	-5 330	68 774	-3 163
Hyödykejohdannaiset				
- öljytermiinisopimukset	222	-19	-	-
- sähkötermiinisopimukset	3 553	-375	3 515	-472

Konserni on sopinut kahdesta korkovaluuttaswapista, jotka täydellisesti muuntavat lainan ulkomaisesta valuutasta euroksi ja koron euriboriksi. Näiden korkovaluuttaswapien markkina-arvo oli 31.12.2012 1429 t € (31.12.2011: -298 t €), jota ei ole otettu esille taseessa koska sitä ei tulla milloinkaan realisoimaan ja laina on kirjattu euroissa.

VASTUUSITOUMUKSET

1000 euroa	2012	2011
Vastuut, joille asetettu vakuuksia		
Velat rahoituslaitoksille (kiinnitykset)	51 311	33 580
Velat rahoituslaitoksille (pantit)	4 008	4 922
Velat rahoituslaitoksille (kiinnitykset ja pantit)	0	0
Eläkelainat (kiinnitykset)	1 800	3 600
Toimittajavelat (kiinnitykset)	24	24
Muut velat (kiinnitykset)	0	140
Siirtosaamiset (kiinnitykset ja pantit)	11	1 175
Muut vastuudet kuin velat (kiinnitykset)	14 443	19 943
Vastuut, joille asetettu vakuuksia yhteensä	71 598	63 384
Annetut vakuudet		
Kiinteistökiinnitykset	42 003	33 412
Yrityskiinnitykset	33 989	33 739
Pantit	19 039	19 033
Annetut vakuudet yhteensä	95 031	86 184
Muut vastuusitoumukset, jotka eivät ilmene taseesta		
Arvonlisäverovastuu kiinteistöinvestoinneissa*	6 351	3 320
Takuu muiden puolesta	328	352
Operationaalinen leasing		
Erääntyy maksettavaksi 1 vuodessa	686	497
Erääntyy maksettavaksi 1-5 vuodessa	1 062	905
Erääntyy maksettavaksi 5 vuodessa	0	0
Operationaalinen leasing yhteensä	1 749	1 402
Muut vastuusitoumukset, jotka eivät ilmene taseesta yhteensä	8 428	5 075

*Konserni voi tulla takaisinmaksuvelvolliseksi johtuen aikaisemmin tehdyistä arvonlisäverovähennyksistä kiinteistöinvestointeihin, mikäli arvonlisäverovelvollisuutta koskeva osa kiinteistön hyödyntämisestä muuttuu vastuuajana.

LÄHIPIIRITAPAHTUMAT

Konserniyhtykset	Kotipaikka	Omistus-%	Osuus äänivallasta %
Oy Snellman Ab, emoyhtiö	Pietarsaari		
Snellmanin Lihanjalostus Oy	Pietarsaari	100	100
Figen Oy	Ilmajoki	100	100
Suomen Sianjalostus Oy	Längelmäki	97	97
Längelmäen KantakoeKiinteistö Oy	Jämsä	98	98
S-Frost Oy	Pietarsaari	100	100
Kiinteistö Oy Pietarsaaren Havutie	Pietarsaari	100	100
Snellmanin Kokkikartano Oy	Kerava	100	100
Carolines Kök AB	Tukholma, Ruotsi	75	75
Snellman Trading Oy	Pietarsaari	100	100
Icecool Oy	Kerava	75	75
Snellman Trading AB	Tukholma, Ruotsi	75	75
Oy Wikholm Food Trade Ltd	Pori	100	100
Mr. Panini ApS	Herlev, Tanska	100	100
Oy MUSCH Ltd	Pedersöre	81	81
Mr. Snellman LLC	Pietari, Venäjä	100	100

Tytäryhtiöllä voi olla velkasaldo emoyhtiölle määrättyyn rajaan saakka, jolle korko on 1 kuukauden euribor. Tämän lisäksi tytäryhtiö voi hakea emoyhtiöltä lainaa sisäisellä ns. Snellman-korolla.

Osakkuusyhtykset	Kotipaikka	Omistus-%	Osuus äänivallasta -%
Jeppo Biogas Ab	Uusikaarlepyy	23	23

Johdon työsuhde-etuudet, 1000 euroa	2012	2011
Palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhde-etuudet	1311	1207
Hallituksen palkkiot	96	96

TILINPÄÄTÖSPÄIVÄN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

Yhtiön johdolla ei ole tiedossa sellaisia olennaisia tapahtumia, jotka olisivat vaikuttaneet esitettävään tilinpäätökseen.

EMOYHTIÖN TASE JA TULOSLASKELMA (FAS)

TASE

€	Liite	31.12. 2012	31.12. 2011
Vastaavaa			
PYSYVÄT VASTAAVAT			
	4.1		
Aineettomat hyödykkeet		4 134 722,73	1 206 507,21
Aineelliset hyödykkeet		726 951,12	764 147,85
Sijoitukset			
Osuudet saman konsernin yrityksissä		37 491 870,02	38 772 639,16
Muut sijoitukset		195 913,20	55 648,20
		37 687 783,22	38 828 287,36
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ		42 549 457,07	40 798 942,42
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
Pitkäaikaiset saamiset	4.2	14 498 748,37	15 209 697,81
Lyhytaikaiset saamiset	4.3	32 425 282,89	14 468 023,77
Kassa ja pankki		1 751 521,22	970 897,10
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ		48 675 552,48	30 648 618,68
Vastaavaa yhteensä		91 225 009,55	71 447 561,10
Vastattavaa			
OMA PÄÄOMA			
	4.4		
Osakepääoma		627 300,00	627 300,00
Edellisten tilikausien voitto		30 273 002,90	26 098 655,56
Tilikauden voitto		6 022 195,08	6 316 009,34
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ		36 922 497,98	33 041 964,90
VIERAS PÄÄOMA			
Pitkäaikainen vieras pääoma	4.5	34 404 264,28	27 933 553,19
Lyhytaikainen vieras pääoma	4.6	19 898 247,29	10 472 043,01
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		54 302 511,57	38 405 596,20
Vastattavaa yhteensä		91 225 009,55	71 447 561,10

TULOSLASKELMA

€	Liite	1.1 - 31.12. 2012	1.1 - 31.12. 2011
LIKEVAIHTO			
Liiketoiminnan muut tuotot	3.1	3 579 456,24	1 971 535,75
Materiaalit ja palvelut	3.2	67 155,59	97 005,88
Henkilöstökulut	3.3	0,00	0,00
Poistot ja arvonaletumiset	3.4	-2 237 317,58	-1 641 473,08
Liiketoiminnan muut kulut	3.5	-89 632,33	-84 407,24
	3.6	-1 606 504,05	-1 723 446,55
LIKETULOS		-286 842,13	-1 380 785,24
Rahoitustuotot ja -kulut	3.7	-1 521 336,87	-936 413,68
TULOS ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ		-1 808 179,00	-2 317 198,92
Satunnaiset erät	3.8	9 924 300,23	10 900 000,00
TULOS ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA		8 116 121,23	8 582 801,08
Tilinpäätössiirrot	3.9	0,00	0,00
Tuloverot	3.9	-2 093 926,15	-2 266 791,74
TILIKAUDENTULOS		6 022 195,08	6 316 009,34

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Oy Snellman Ab:n yhtiökokoukselle

Olemme tilintarkastaneet Oy Snellman Ab:n kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.-31.12.2012. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Hallituksen ja toimitusjohtajan vastuu

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että konsernitilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti. Hallitus vastaa kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä ja toimitusjohtaja siitä, että kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Velvollisuutenamme on antaa suorittamamme tilintarkastuksen perusteella lausunto tilinpäätöksestä, konsernitilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Tilintarkastuslaki edellyttää, että noudatamme ammattieettisiä periaatteita. Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää, että suunnittelemme ja suoritamme tilintarkastuksen hankkiaksemme kohtuullisen varmuuden siitä, onko tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa olennaista virheellisyttä, ja siitä, ovatko emoyhtiön hallituksen jäsenet tai toimitusjohtaja syyllistyneet tekoon tai laiminlyöntiin, josta saattaa seurata vahingonkorvausvelvollisuus yhtiötä kohtaan taikka, rikkoneet osakeyhtiölakia tai yhtiöjärjestystä.

Tilintarkastukseen kuuluu toimenpiteitä tilintarkastusevidenssin hankkimiseksi tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen sisältyvistä luvuista ja niissä esitettävistä muista tiedoista. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harkintaan, johon kuuluu väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riskien arvioiminen. Näitä riskejä arvioidessaan tilintarkastaja ottaa huomioon sisäisen valvonnan, joka on yhtiössä merkityksellistä oikeat ja riittävät tiedot antavan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisen kannalta. Tilintarkastaja arvioi sisäistä valvontaa pystyäkseen suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta ei siinä tarkoituksessa, että hän antaisi lausunnon yhtiön sisäisen valvonnan tehokkuudesta. Tilintarkastukseen kuuluu myös sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuuden, toimivan johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden kohtuullisuuden sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleisen esittämistavan arvioiminen.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonamme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Lausunto konsernitilinpäätöksestä

Lausuntonamme esitämme, että konsernitilinpäätös antaa EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista.

Lausunto tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta
Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

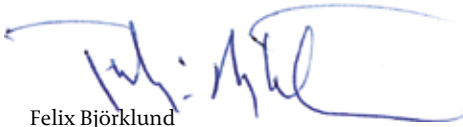
Pietarsaari 15. maaliskuuta 2013

Kjell Berts

Ernst & Young Oy
KHT-yhteisö

HALLITUKSEN JA TOIMITUSJOHTAJAN ALLEKIRJOITUKSET TOIMINTAKERTOMUKSESTA JA TILINPÄÄTÖKSESTÄ

Pietarsaari 15.3.2013

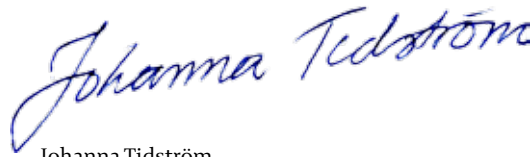
Felix Björklund
hallituksen puheenjohtaja

Peter Fagerholm

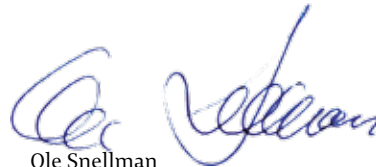
Erkki Järvinen

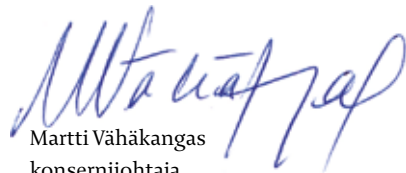
Johanna Tidström

Krister Snellman

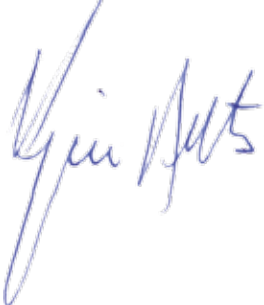
Ole Snellman

Martti Vähäkangas
konsernijohtaja

Tehdystä tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Pietarsaari 15.3.2013

Kjell Berts

Ernst & Young Oy
KHT-yhteisö

Oy Snellman Ab

Kuusisaarentie 1 Puh. (06) 786 6111
68600 Pietarsaari Fax (06) 786 6104

www.snellmangroup.fi

Snellmanin Lihanjälöstus Oy

Kuusisaarentie 1 Puh. (06) 786 6111
68600 Pietarsaari Fax (06) 786 6104

Myyntikonttori

Jäspilänkatu 27 Puh. (09) 77495 620
04250 Kerava Fax (09) 2715 209

www.snellman.fi

Snellmanin Kokkikartano Oy

Jäspilänkatu 27 Puh. (09) 77495 620
04250 Kerava Fax (09) 2715 209

www.kokkikartano.fi

Carolines Kök AB

Svarvarvägen 4 B Puh. + 46 8 747 14 40
132 38 Saltsjö-Boo Fax + 46 8 747 15 50
Sverige

www.carolineskok.se

Snellman Trading Oy

Jäspilänkatu 27 Puh. (09) 5657 680
04250 Kerava Fax (09) 5657 6868

www.snellmantrading.fi

Snellman Trading AB

Svärdvägen 11 C Puh. + 46 (0) 8 446 57 40
182 33 Danderyd
Sverige

Mr. Panini Oy

Jäspilänkatu 27 Puh. (09) 7749 5730
04250 Kerava

www.panini.fi
www.mrpanini.se
www.mrpanini.dk
www.mrpanini.no

Figen Oy

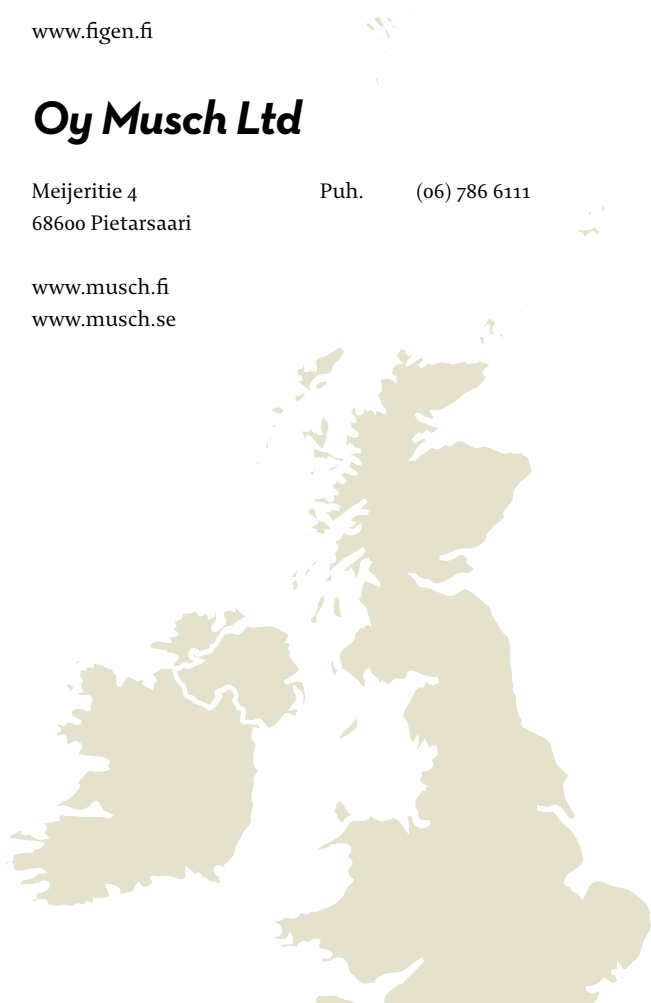
PL 319 Puh. (06) 424 1000
60101 Seinäjoki Fax (06) 424 1041

www.figen.fi

Oy Musch Ltd

Meijeritie 4 Puh. (06) 786 6111
68600 Pietarsaari

www.musch.fi
www.musch.se

SNELLMAN